

Безпека праці має стати державним пріоритетом

28 КВІТНЯ НА ЗАГАЛЬНО-НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ДЕНЬ ЗАХИСТУ ПРАЦІ

.03

300 ТИС.
ПОСТРАЖДАЛИХ
НА ВИРОБНИЦТВІ
ОТРИМУЮТЬ
КОМПЕНСАЦІЮ

Останній сталкер Чорнобиля

15 РОКІВ ОЛЕКСАНДР НАУМОВ ВОДИТЬ ДО ЗОНИ ЧАЕС ГРУПИ ЗАЦІКАВЛЕНИХ...

.13

№ 17 (687) | 25.04.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ЗВЕРНЕННЯ | Минуло 27 років від дня Чорнобильської аварії, коли радіаційного ураження зазнали сотні тисяч осіб, а радіаційна хмара накрила сотні населених пунктів, завдавши неправних втрат. Ми вже не можемо допомогти тим, хто загинув, рятуючи нас від наслідків цієї страшної катастрофи. Але ми повинні піклуватися про тих, хто залишився живий. **.02**

ПРЕЗИДІЯ | 23 квітня у Будинку спілок відбулося чергове засідання Президії Федерації профспілок України, яке вів Голова ФПУ Юрій Кулик. **.10**

СПЕЦВИПУСК | ПЕРШОТРАВЕНЬ КРОКУЄ ПО ПЛАНЕТІ

СВЯТО ПРАЦІ ПО-УКРАЇНСЬКИ

Його називають по-різному: День міжнародної солідарності трудящих, День праці, Першотравень, Свято праці. Так само неоднозначно ставляться до свята пересічні українці. Одні відверто радіють з нагоди відпочити на початку травня десять днів (або

менше, залежно від розпорядження Кабміну), інші закликають викреслити Першотравень з календаря, бо це – пережиток радянської доби. Хто з них ближче до істини, вирішили проаналізувати «Профспілкові вісті». **.08**

Сергій Тесленко: «Гроші не можна заробляти ціною життя і здоров'я працівників»

.07

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
долучайтеся до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ЧЛЕНІВ ПРОФСПІЛОК ІЗ НАГОДИ МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СОЛІДАРНОСТІ ТРУДЯЩИХ – 1 ТРАВНЯ

Шановні спілчани, ветерани праці!

Міжнародний день солідарності трудящих – 1 Травня традиційно є днем єднання трудящих у відстоюванні своїх соціально-економічних прав та інтересів, передусім на працю та гідну заробітну плату.

ФПУ, членські організації залишаються вірними захисниками людини праці. Сьогодні нашими спільними зусиллями призупинено різке підвищення цін на продукти харчування, ріст тарифів на газ, електроенергію, житлово-

комунальні послуги. Водночас соціальне напруження у суспільстві викликають низький рівень заробітної плати та пенсій, стипендій, заборгованість із заробітної плати, недосконала система оподаткування, занижені соціальні стандарти, відсутність належних умов праці на багатьох підприємствах.

Переконані, що тільки спільними зусиллями ми зможемо забезпечити дотримання конституційних прав громадян України.

Запрошуємо вас, дорогі спілчани, усіх, хто вболіває за долю рідного краю, майбутнє України, незважаючи на різні політичні та релігійні переконання, взяти участь у заходах, присвячених Міжнародному дню солідарності трудящих, під гаслом: «Профспілки – за єдність, солідар-

ність, забезпечення конституційних прав і гарантій людей праці».

Тільки згуртувавшись, об'єднавши спільні зусилля, трудящі України зможуть реально захистити свої права.

Вітаючи всіх із Першотравнем, бажаємо здоров'я, щастя, сил, принципності у відстоюванні соціально-економічних прав та процвітання нашої незалежної суверенної держави.

Президія ФПУ висловлює впевненість, що першотравневі заходи відбудуться організовано, сприятимуть вирішенню нагальних соціальних проблем, слугуватимуть зміцненню авторитету профспілкового руху в Україні.

ПРЕЗИДІЯ ФПУ

ПРИВІТАННЯ

ШАНОВНІ СПІЛЧАНИ, ВЕТЕРАНИ!

Прийміть найщиріші вітання з травневими святами – Міжнародним днем солідарності трудящих – 1 Травня і Днем Перемого – 9 Травня!

Ці свята яскраво символізують солідарність трудящих у боротьбі за свої права, гідне життя і справедливість та велику пошану і вдячність ветеранам війни.

Федерація профспілок України бажає міцного здоров'я, добробуту, благополуччя, довгих років життя спілчанам, всім, хто в часи лихоліття своїм ратним подвигом забезпечив мир у нашому домі.

З повагою,

Юрій КУЛИК,

Голова Федерації профспілок України

ШАНОВНІ СПІЛЧАНИ!

Щиро вітаю вас із великим святом Воскресіння Христового! У цей світлий день від усього серця бажаю вам Божого благословення, міцного здоров'я, миру, добра і чудового весняного настрою.

Хай свято Великдня принесе у ваші домівки любов, благодать, духовне оновлення і впевненість у майбутньому. Радісних свят вам і вашим родинам!

Христос Воскрес!

Юрій КУЛИК,

Голова Федерації профспілок України

ЗВЕРНЕННЯ ФПУ

З НАГОДИ 27-ї РІЧНИЦІ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Минуло 27 років від дня Чорнобильської аварії, коли радіаційне ураження накрило сотні населених пунктів і спричинило безліч непоправних втрат. Прикладом мужності та патріотизму є ті, хто першим прийняв на себе удар, хто, не шкодуючи власного здоров'я, працював у зоні радіаційного забруднення – медики, інженери, військовослужбовці, правоохоронці та інші учасники ліквідації аварії на ЧАЕС. Чимало з них відійшли у вічність. Світла їм пам'ять...

Ми вже не можемо допомогти тим, хто загинув, рятуючи нас від наслідків цієї страшної катастрофи. Але ми повинні піклуватися про тих, хто залишився живим.

Чорнобильська аварія принесла величезну кількість проблем, пов'язаних із ліквідацією її наслідків. Багато рятівників-чорнобильців назавжди втратили здоров'я. Проте найбільш болючими залишаються питання, пов'язані із соціальним захистом громадян, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Насамперед ідеться про неузгодженість Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та постанов Кабінету Міністрів України, якими встановлені значно занижені рівні виплат чорнобильцям.

У законі про Державний бюджет України на 2013 рік на соціальний захист громадян, які постраждали

внаслідок Чорнобильської катастрофи, виділено 2 млрд 623,2 млн грн, що на 30,5 млн більше, ніж минулого року. Ці видатки спрямовані на надання пільг, виплату компенсацій та допомоги чорнобильцям.

Водночас, враховуючи вимоги Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та беручи до уваги інфляційні процеси в країні, розмір цих видатків не відповідає реальним сьогодення і дедалі менше задовольняє потреби цієї категорії громадян.

Серйозне занепокоєння профспілок викликає зростання інвалідності серед чорнобильців. Кількість осіб, віднесених до I категорії, тобто інвалідів, захворювання яких пов'язане з наслідками аварії на ЧАЕС, становить майже 109 тисяч. Серед головних

причин – хронічне недофінансування бюджетних програм з медико-санітарного забезпечення та лікування, незадовільний стан спеціалізованих лікувальних закладів, недостатнє медичне обстеження (диспансеризація) постраждалих громадян, неналежне забезпечення їх безкоштовними ліками.

У цілому система реалізації соціального захисту постраждалого населення в Україні потребує ґрунтовного вдосконалення. ФПУ завжди виступає за проведення цілісної державної підтримки соціального захисту постраждалих від Чорнобильської катастрофи.

З метою повноцінного забезпечення соціального захисту постраждалих від Чорнобильської катастрофи закликаємо Президента, Кабінет Міністрів та Верховну Раду України:

– забезпечити безумовне виконання Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо фінансування в повному обсязі оздоровлення, санаторно-курортного лікування, харчування, надання житла, пенсійного забезпечення постраждалих та медичних програм;

– не допускати продовження практики призушення дії окремих положень Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та встановлення розмірів соціальних виплат у конкретних грошових сумах, які відповідно до законодавства повинні визначатися залежно від розміру мінімальної заробітної плати, що фактично призводить до зниження виплат за відповідними бюджетними програмами;

– передбачити у проекті закону про Державний бюджет України на 2014 рік фінансування всього комплексу заходів, пов'язаних із ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи та соціальним захистом постраждалих громадян, в обсягах, передбачених Законом України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Профспілки України солідарні з усіма чорнобильцями та вимагають принципово змінити ставлення влади до забезпечення їхніх законних прав!

ПРЕЗИДІЯ ФПУ

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ

ЗАГАЛЬНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК ДО ДНЯ МІЖНАРОДНОЇ СОЛІДАРНОСТІ ТРУДЯЩИХ 1 ТРАВНЯ

Щорічно світ праці повсюдно відзначає своє головне свято – День міжнародної солідарності трудящих.

Нинішній Першотравень стане першим після VII з'їзду ЗКП, на якому членські організації Конфедерації окреслили для себе основні напрямки спільної боротьби за права трудящих на наступні п'ять років. Це – гідна праця для себе означає свободу від бідності, підвищення рівня зайнятості, справедливий розподіл доходів, захист прав людини і профспілкових свобод, гендерна рівність, відстоювання інших соціально-економічних інтересів трудящих, а також пенсіонерів, учнівської молоді, непрацюючих жінок. Наші країни в основному виходять з найбільш важкої фази світової фінансово-економічної кризи, але протягом поточного року вона, за прогнозами, буде як і раніше впливати на соціально-економічну ситуацію в усіх частинах світу. Серед її наслідків у нашому регіоні – збільшення безробіття, особливо серед молоді, зростаюча бідність серед працюючих людей, посилення тягара податків і платежів, загострення проблем трудової міграції. Це створює підґрунтя для порушень прав трудящих та профспілок владою і роботодавцями, як на націо-

нальному рівні, так і на підприємствах ТНК. У результаті в країнах регіону наростає соціальна напруженість і невдоволення мас, що вимагає від профспілок нової мобілізації сил на захист інтересів працівників, зміцнення механізмів соціального діалогу. Рада закликає членські організації ЗКП широко відзначити 1 Травня у поточному році під гаслами та вимогами, найбільш актуальними для своїх країн і галузей. Скажімо разом: ТАК – економічному розвитку, спрямованому на створення нових робочих місць! НІ – зростанню безробіття і закриттю підприємств! ТАК – гідній праці і продуктивній зайнятості! НІ – зубожінню працюючої людини! ТАК – високій зарплаті, що забезпечує гідне життя людини праці! ТАК – мінімальній зарплаті не нижче прожиткового мінімуму! НІ – втручанню ззовні у справи профспілок! ТАК – повазі до прав працівників і профспілок, дотриманню конвенцій МОП, інших міжнародних правових актів у сфері праці! Ми впевнені, що нинішні першотравневі акції нададуть гідну підтримку боротьбі профспілок за соціальний прогрес в наших країнах, кращі умови життя та праці наших народів.

Безпека праці має стати державним пріоритетом

Коментар Голови Федерації профспілок України Юрія Кулика щодо стану охорони праці та ролі держави й профспілок у вирішенні актуальних проблем у цій сфері.

«Незважаючи на певні позитивні зрушення в соціально-економічному розвитку країни, стан охорони праці залишається напруженим. Статистика вражає: майже 17 тисяч громадян щороку стають інвалідами праці, понад 300 тисяч постраждалих на виробництві та їхні родини одержують компенсацію за відшкодування шкоди внаслідок трудового каліцтва або професійного захворювання. Із них близько 50 тисяч осіб отримують компенсацію у зв'язку із втратою годувальника. В шкідливих і небезпечних умовах праці сьогодні працює кожний четвертий робітник, збільшується кількість уперше виявлених профзахворювань – щороку становить 5–7 тисяч.

Профспілки вважають, що така ситуація є наслідком недостатньої уваги з боку роботодавців і держави до реалізації відповідних профілактичних заходів, відсутності ефективної системи медичного забезпечення і оздоровлення працюючих. А найголовніше – відсутності протягом останніх восьми років програмного документа, який би визначав державну політику у цій сфері.

Для Федерації профспілок України, її членських організацій питання охорони праці, захисту та реалізації прав членів профспілок на гідну, а отже, безпечну працю є пріоритетним напрямом діяльності. Якими ж засобами профспілки домагаться вирішення цих питань? Це насамперед соціальний діалог, а також громадський контроль за безпекою та умовами праці.

Тільки за 2012 рік проведено понад 5,5 тисячі перевірок дотримання роботодавцями законодавства з охорони праці. За їх результатами внесено близько 6,5 тисячі подань роботодавцям, органам державного нагляду й управління. Із них 85% – вирішено на користь працюючих.

Дуже важливо, що унаслідок співпраці зі сторонами соціального діалогу було досягнуто конкретних позитивних результа-

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

тив. Зокрема, ми домоглися виконання більшості заходів Генеральної угоди про співпрацю між державою, роботодавцями та профспілками за 2010–2012 роки. Також сформовано проєкт заходів з охорони праці та здоров'я Генеральної угоди на 2013–2015 роки, укладено Угоду про співпрацю ФПУ з Держгірпромнаглядом, створено тристоронню робочу групу з питань розроблення та впровадження механізмів економічної зацікавленості роботодавців щодо створення безпечних і здорових умов праці.

Але головний результат – спільно розроблений та направлений на розгляд Верховної Ради України законопроект «Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014–2018 роки».

Нещодавно Верховна Рада прийняла цей законопроект за основу та в цілому і направила його на підпис Президентові України. Хоча дещо докладніше спинитися на суспільному значенні цієї Програми. Це по суті Національний план дій щодо розв'язання проблем у сфері безпеки праці, зниження рівня виробничого травматизму та професійної захворюваності, збереження життя і здоров'я людини в процесі праці. Остання Програма діяла до 2005 року.

За цей час накопичилося чимало проблем у сфері безпеки праці, які потребують вжиття заходів на державному рівні й досі комплексно не вирішувалися.

Профспілки уважно поставилися до

Для Федерації профспілок України, її членських організацій питання охорони праці, захисту та реалізації прав членів профспілок на гідну, а отже, безпечну працю є пріоритетним напрямом діяльності. Тільки за 2012 рік проведено понад 5,5 тисячі перевірок дотримання роботодавцями законодавства з охорони праці. За їх результатами внесено близько 6,5 тисячі подань роботодавцям, органам державного нагляду й управління. Із них 85% вирішено на користь працюючих.

роботи над цим документом. Значу, що проєкт Програми розроблено за участю Спільного представницького органу всеукраїнських профспілок і профспілкових об'єднань. Було створено робочу групу, яка фахово опрацювала основні розділи документа й подала свої висновки, внесла низку пропозицій, більшість яких внесено до проєкту Програми. Серед них такі: підготовка до ратифікації Конвенції МОП № 121 «Про допомогу у випадках виробничого травматизму та № 187 «Про основи, які сприяють безпеці та гігієні праці», впровадження систем управління охороною праці на державному, галузевому та регіональному рівнях, розроблення і впровадження механізму виявлення фактів приховування випадків травматизму на виробництві та професійної захворюваності, відновлення підрозділів медицини праці на підприємствах, що дасть змогу виявляти професійні захворювання на ранніх стадіях і запобігати інвалідності працівників.

Активна участь профспілок у розробленні цієї Програми – один із чинників її успішного завершення та направлення на розгляд Верховної Ради України. На нашу думку, Програма спрямована на розв'язання значених проблем, бо передбачає узгодження нормативно-правових актів з охорони праці з вимогами міжнародного та європейського законодавства, удосконалення системи державного нагляду та громадського контролю за дотриманням вимог законодавства про охороною праці й промислової безпеки. Ми вважаємо, що Програма сприятиме підвищенню ефективності систем управління охороною праці, рівня культури безпеки праці, впровадженню економічного стимулювання поліпшення стану охорони праці тощо.

За оцінками МОП, 4% світового ВВП витрачається в результаті нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Тож знаючи високу вартість поганих умов праці, ті, хто приймають рішення, по-

винні зробити безпеку та гігієну праці пріоритетним напрямом і розглядати їх у контексті сталого економічного розвитку, підвищення конкурентоспроможності, залучення інвестицій тощо. Сьогодні необхідно вирішити стратегічне завдання: розробити нові шляхи досягнення культури безпечної й здорової праці в економіці, для того, щоб всі роботодавці й працівники всерйоз усвідомили свою відповідальність, просту, але важливу істину: прибутки не можна заробляти ціною життя і здоров'я працівників. Економічно доцільніше й гуманніше проводити профілактичні заходи, спрямовані на поліпшення умов праці та медичного обслуговування. Дешевше й набагато простіше запобігти аварійним ситуаціям, ніж потім ліквідувати їх наслідки.

Важливо пам'ятати, що нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання є питанням не лише здоров'я працівників, а й питанням економіки та політики. Захист здоров'я працівників є одним із вирішальних чинників для забезпечення конкурентоспроможності робочої сили, високої продуктивності праці, залучення інвестицій для розвитку вітчизняних підприємств. Одночасно ФПУ ініціювала низку рішень, спрямованих на покращення соціального захисту, зокрема підвищення розмірів пенсій інвалідів праці. Ініціативу представників профспілок у правлінні Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань підтримано урядовою стороною і роботодавцями й реалізовано у 2012 році. Прийнято рішення про збільшення пенсій (щомісячних витрат) інвалідам праці відповідно до темпів зростання номінальної середньої заробітної плати по країні. Тепер майже 250 тисяч потерпілих отримують щомісяця на 430–550 гривень більше, ніж до переахунку. Загальна сума додаткових виплат становитиме понад 1 млрд 200 тисяч гривень.

Усі ці питання не можуть розглядатися кожне окремо. Цей проєкт спрямований, зокрема, на те, щоб питання безпеки та гігієни праці розглядалися разом із питаннями витрат для економіки з метою стимулювання уряду, соціальних партнерів і роботодавців. Необхідність вирішення цих проблем стосується не тільки забезпечення конституційного права працівників на безпечні та здорові умови праці, збереження трудового потенціалу України, а й сприятиме сталому соціально-економічному розвитку України».

МАЙЖЕ
17 ТИС.
ГРОМАДЯН
ЩОРОКУ СТАЮТЬ
ІНВАЛІДАМИ
ПРАЦІ

Анна Репіч

редактор відділу «ПВ»
(за матеріалами департаменту
охорони праці апарату ФПУ)

Такі цифри були озвучені під час круглого столу «Професійні захворювання в Україні. Актуальні проблеми та шляхи вирішення», що днями відбувся в Києві. До заходу долучилися представники Федерації професійних спілок України, Інституту медицини праці АМНУ, представництва Міжнародної організації праці в Україні, Держсанепідемслужби України, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та ін.

Фахівці висловлюють свою стурбованість щодо проблем професійних захворювань і виробничого травматизму в Україні. Про це говорили у своїх виступах провідні науковці у сфері виявлення та лікування профзахворювань.

Так, академік, директор Інституту медицини праці Національної академії медичних наук України Юрій Кундієв констатує: «Статистика профзахворювань в Україні жахає. Зафіксовані цифри не відображають справжніх масштабів поширення профзахворювань, адже їх велику кількість приховують. Роботодавці приховують такі випадки серед своїх працівників, щоб не відшкодувати збитки, заподіяні здоров'ю людей. Приховують і самі потерпілі від шкідливих умов праці, оскільки хочуть «залишатися в строю» якомога довше».

За словами Юрія Кундієва, лікарі не завжди можуть діагностувати такі хвороби, оскільки вони не озброєні сучасними методами досліджень. Щоб досягти ясності в цьому питанні, необхідно переконати роботодавців, що для розвитку бізнесу їм вигідно, аби на їхніх підприємствах працювали здорові люди, а не інваліди.

ЛІКУВАТИ ЗАПІЗНО

У своєму виступі головний позаштатний фахівець із професійної патології Міністерства охорони здоров'я України Анжела Басанець наголосила, що професійні захворювання у нас визначаються на пізніх стадіях, коли лікувати або реабілітувати людину надто пізно. «Оскільки на більшості підприємств немає медпунктів, медсанчастин, а промислову медицину – зруйновано, звісно, що ми констатуємо професійні захворювання, коли їх уже пізно лікувати, а потрібно давати людині групу інвалідності. І без того складна ситуація накладається на демографічну кризу й призводить до скорочення населення та трудового потенціалу в країні», – зауважила Анжела Басанець.

Незважаючи на значний рівень професійної захворюваності, в Україні він є нижчим, ніж в європейських країнах. Це пояснюється не кращими умовами праці у нашій країні, а тим, що офіційна статистика реєструє лише незначну частину «робочих болячок».

Так, у промисловості на 90% робочих місць рівень шкідливих чинників перевищує допустимі норми, а в 7% випадків цей показник перевищується в 100 разів. Унаслідок цього в останні роки зареєстровано 6,5–7 тис. нових випадків професійних захворювань, 84% таких порушень припадає на вугільну галузь. За нею йдуть металургійна галузь і машинобудування.

Крім того, щороку понад один мільйон працівників оброблювальної промисловості та більш як 0,5 мільйона працівників сільського господарства піддаються впливу канцерогенних чинників, що призводить до захворювання на рак. Рівень визнаного в Україні «професійного раку» становить 0,96%, що в сто разів менше, ніж у країнах Бельгії, Норвегії, притому, що очікуваний рівень, розра-

Запобіганню професійним захворюванням – більше уваги

Щороку на виробництві по всьому світі помирає 2 млн 300 тисяч осіб. Із них 300 тисяч – через нещасні випадки, 2 мільйони – унаслідок профзахворювань.

СЕРГІЙ УКРАЇНЕЦЬ, ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ФПУ:

«Ціна непрацездатності щодо охорони праці та профілактики профзахворювань в Україні у 2012 році – 1237 смертей на виробництві, 12,5 тисячі калік – людей продуктивного віку, яких викинула економіка. За даними МОП, щороку від травм і захворювань світова економіка втрачає 4% ВВП, у вимірі нашої держави – це 60 млрд гривень».

86%
СМЕРТЕЛЬНИХ ВИПАДКІВ

У СВІТОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ БУЛИ ПОВ'ЯЗАНІ НЕ З ТРАВМАМИ НА ВИРОБНИЦТВІ, А САМЕ З ПРОФЕСІЙНИМИ ХВОРОБАМИ (ЗА СТАТИСТИКОЮ МОП)

хований фахівцями-епідеміологами, становить 10%. Тобто професійний рак в Україні є катастрофічно недооціненим.

Також недооціненими залишаються «професійні» туберкульоз і ВІЛ-інфекція (з нею в Україні зареєстровано тільки три людини).

Серед захворювань професійної етіології в Україні переважають захворювання бронхолегеневої системи: пневмококіоз, хронічні неспецифічні захворювання легеней тощо. На другому місці – захворювання опорно-рухового апарату, сенсоневральна глухота. Також реєструють значну кількість хвороб системи кровообігу.

МАСШТАБИ ЕПІДЕМІЇ

Національний координатор МОП в Україні Сергій Савчук розповів, що поширеність профзахворювань у світі фактично вже досягла масштабів епідемії. «У зв'язку з цим цього року День охорони праці (28 квітня) за ініціативою Міжнародної організації праці буде присвячено професійним захворюванням. Адже, за статистикою МОП, 86% смертельних випадків пов'язані не з травмами на виробництві, а саме з професійними хворобами. Масштаби цих хвороб дають підстави говорити, що нині триває прихована епідемія професійних захворювань», – коментує Сергій Савчук.

Професійна захворюваність в Україні формується на тлі демографічної кризи, високих рівнів загальної захворюваності працюючого населення та виробничого травматизму.

Ії основною причиною є незадовільний стан умов праці, а також недоліки

у проведенні періодичних медичних оглядів, недостатнє забезпечення та застосування працівниками колективних та індивідуальних захисних засобів, недостатній рівень медичної і професійної реабілітації працівників.

У структурі професійної захворюваності переважають захворювання органів дихання, на які припадає 63,2% усіх профзахворювань; 26,7% становлять захворювання опорно-рухового апарату; 6,3% – хворі на вібраційну хворобу, 1,8% – хвороби хімічної етіології. Найбільша кількість профзахворювань (63,0% загальної кількості) спричинена патогенним впливом пилу. Майже всі випадки професійних легеневих хвороб створюються у вугільній промисловості.

Відзначаються також особливості професійної патології у працівників окремих видів економічної діяльності, які зумовлені місцем їхньої роботи та видом економічної діяльності підприємства.

БЕЗ ДІАГНОЗУ

Необхідно зазначити, що в Україні існують суттєві проблеми щодо встановлення діагнозу професійного захворювання, а також не повністю використовуються можливості соціального захисту хворих із профзахворюваннями щодо їхнього подальшого працевлаштування, медичної та професійної реабілітації, призначення розміру пенсії після встановлення комісією ступеня втрати працездатності.

Станом на 31.12.2011 із 1,3 млн працюючих у шкідливих умовах праці діагностовано «професійне захворювання» ставлять тільки кожному другому.

Так, згідно з даними бюлетеня «Стан умов праці найманих працівників у 2011 році» Державної служби статистики України, станом на грудень 2011 року в умовах праці, які не відповідають санітарно-гігієнічним нормам, було зайнято 1,3 млн працівників, або 28,9% загальної кількості працюючих.

При загальному зменшенні кількості працюючих питома вага таких працівників у загальній кількості щорічно збільшується, а на підприємствах деяких видів економічної діяльності становить 77,4% (добування вугілля, лігніну і торфу), 55,9% (виробництво коксу і нафтопереробка), 54,6% (виробництво готових металевих виробів).

Велику кількість таких працівників становлять жінки, що негативно позначається на їхньому здоров'ї, призводить до патологій вагітності та впливає на здоров'я їхніх майбутніх дітей.

У 2011 році, порівняно з 2009-м, зростає кількість цих працівників на підприємствах таких видів економічної діяльності, як виробництво шкіри та виробів зі шкіри та інших матеріалів (на 37,6%), виробництво машин та устаткування (на 9,5%), виробництво транспортних засобів і устаткування (на 24,9%), виробництво й розподілення електроенергії, газу та води (на 2,7%).

Зменшення кількості працюючих у шкідливих умовах праці у 2011 році, порівняно з 2009-м, зафіксовано серед працівників виробництва гумових і пластмасових виробів (на 19,9%) та у будівництві (на 18,2%).

ПРИЧИНИ ПРОФЗАХВОРЮВАНЬ

На підприємствах України повільно впроваджуються нові прогресивні технології, механізація, автоматизація та роботизація виробничих процесів. Більшість виробничих процесів є енергозатратними, супроводжуються комплексом шкідливих чинників, а також значним негативним впливом на довкілля.

Незадовільні умови праці на підприємствах характеризуються незадовільним санітарним станом підприємств через погане влаштування та утримання систем водопостачання, каналізування, опалення, вентиляції, освітлення, функціонування санітарно-побутових приміщень, ліквідацію соціально-побутової сфери (централізоване харчування, медичні пункти, санаторії-профілакторії тощо).

Результати санепідеміологічного нагляду свідчать, що в Україні з року в рік зростає кількість підприємств державної і недержавної форм власності зі шкідливими й небезпечними умовами праці. «Лідерами» серед них є підприємства Мінвуглепрому (87,5% підприємств), важкого машинобудування (75,9%), верстатобудування (93,3%), гірничодобувної промисловості (81,2%), Мінагропрому (85,0%).

На підприємствах недержавної форми власності (наприклад, фермерські господарства) кількість об'єктів, що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам, становить 70,8%. Загалом в усіх галузях економіки не відповідають вимогам санітарного законодавства 70,6% об'єктів нагляду.

Використовуйте засоби захисту очей і обличчя під час роботи з абразивними матеріалами

НЕ ЗАБУДЬ НАДІТИ КАСКУ!

Незадовільні умови праці вкрай негативно позначаються на працездатності працівників та їхньому здоров'ї, призводять до виникнення профзахворювань.

АТЕСТАЦІЯ РОБОЧИХ МІСЦЬ

До незадовільних умов праці призводять також масові порушення роботодавцями порядку, термінів і методики проведення атестації робочих місць за умовами праці.

Посилаючись на брак фінансування, багато керівників підприємств систематично порушують п'ятирічний термін проведення чергової атестації. Напри-

ПЕРЕВІР СТРАХУВАЛЬНИЙ ПАСПОРТ!

було встановлено лише 21,8%. Тільки 0,6% працівників отримують лікувально-профілактичне харчування, хоча під впливом хімічних речовин першого-четвертого класу небезпеки працює 8,9% працівників. Багато із них (шахтарі й гірники, металурги й обробники металу) зайняті на роботах в особливо шкідливих та особливо важких умовах праці, проте не забезпечуються лікувально-профілактичним харчуванням.

З 1,3 млн працівників, зайнятих у важких і шкідливих умовах праці, тільки 17,0% отримують доплати за умови праці, що суперечить чинному нормативно-правовому акту з цього питання.

Головним завданням профспілок у сфері запобігання профзахворюванням є посилення громадського контролю профспілок за кардинальним поліпшенням умов праці; організацією і проведенням періодичних профілактичних медичних оглядів, своєчасним виявленням хворих із початковими ознаками професійних захворювань, їх лікування, медична і професійна реабілітація; належним соціальним захистом працівників, зайнятих на роботах у важких і шкідливих умовах праці, надання їм у повному обсязі пільг і компенсації тощо.

клад, згідно з даними нагляду Державної експертизи умов праці у 2009 році кількість таких підприємств в Одеській області сягнула понад 70%, а у Сумській області порушення методики проведення атестації зафіксовано у більш як на 30% робочих місць.

Недоліки щодо проведення атестації робочих місць за умовами праці призводять до недостатнього соціального захисту працівників, зайнятих на роботах із важкими та шкідливими умовами праці. Серед них – надання у неповному розмірі всіх пільг і компенсацій, передбачених статтею 73В «Про охорону праці». Наприклад, усього в шкідливих умовах праці у 2011 році працювало 28,9% працівників, а додаткову відпустку

Зазначені недоліки щодо проведення атестації та надання пільг і компенсацій працівникам за роботу у важких і шкідливих умовах праці членські організації ФПУ висвітлювали під час проведення у 2010–2011 роках Всеукраїнської акції профспілок «Атестація робочих місць – під контроль профспілок», підсумки якої було підбито на засіданні Президії ФПУ 14 березня 2012 року.

До незадовільних умов праці призводить також масова ліквідація на підприємствах закладів соціально-побутової сфери (ідеальні, оздоровчі центри, санітарно-побутові приміщення, магазини, дитячі дошкільні установи, оздоровчі заклади (бази вихідного дня, санаторії-профілакторії тощо) та лікувально-

профілактичних закладів (медико-санітарні частини, здорівпункти, медичні амбулаторії тощо), що вкрай негативно позначається на здоров'ї та працездатності працівників.

Такий стан справ зумовлений невиконанням або недостатнім виконанням роботодавцями на більшості підприємств приватизаційного договору та приватизаційних зобов'язань, а також недостатнім контролем за їх виконанням з боку відповідних державних органів нагляду.

Періодичні профілактичні медичні огляди не спрямовані на виявлення зумовлених виробництвом професійних захворювань на ранніх стадіях розвитку. Рідко при цьому застосовуються спеціальні інструментальні та біохімічні методи дослідження. Необхідні додаткові обстеження таких хворих – у разі виникнення підозри на професійне захворювання – у спеціалізованих лікувально-профілактичних закладах здійснюються у поодиноких випадках.

ДІЇ ПРОФСПЛОК

Як повідомив Сергій Українець, у нашій країні існує великий сектор нелегальної праці, в якому майже 5 мільйонів осіб працюють без оформлення офіційних трудових відносин. Тож ніхто не знає, скільки захворіло і скільки скалічено таких працівників.

«Загальний висновок може бути таким: від неналежних умов праці, від неважливого ставлення до безпеки і охорони праці Україна втрачає в економічному плані набагато більше, ніж отримують економію держава і роботодавець, стримуючись від фінансування охорони праці. Нічим не можна оцінити життя людей, життя сиріт і вдів, – наголосив Сергій Українець. – Ми всі з великим задоволенням зустріли прийняття Верховною Радою законопроекту 1184, яким затверджено Загальнодержавну соціальну програму поліпшення стану безпеки та гігієни праці. Це один із кроків на виконання доручення Президента України, дане Урядом на пропозицію профспілок розробити Стратегію безпеки й охорони праці на найближчі десять років. Програма має солідне (понад 220 млн грн до 2018 року) фінансування і передбачає дуже важливі речі. Так, зокрема, мають бути виконані завдання щодо відновлення системи управління охороною праці, насамперед в органах виконавчої влади й місцевого самоврядування, а також відновлена промислова медицина».

Певні труднощі маємо з підтвердженням діагнозу професійного захворювання, встановлення таким хворим групи інвалідності, подальшою медичною і професійною реабілітацією хворих, про що свідчать численні звернення громадян до членських організацій Федерації професійних спілок України.

Для захисту законних прав на здорові та безпечні умови праці, належного соціального захисту працівників, запобігання виникненню професійних захворювань ФПУ продовжувала наполегливо роботу щодо:

- опрацювання проектів понад 20 законодавчих і майже 40 нормативно-правових актів з охорони праці та соціального захисту працівників, охорони здоров'я та поліпшення умов праці;

- узгодження національного трудового законодавства (проект Трудового кодексу) і законодавства з охорони праці з вимогами європейських і світових стандартів;

- опрацювання проекту Загальнодержавної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014–2018 роки, яку Верховна Рада України затвердила 4 квітня ц. р., прийнявши відповідний ЗВ;

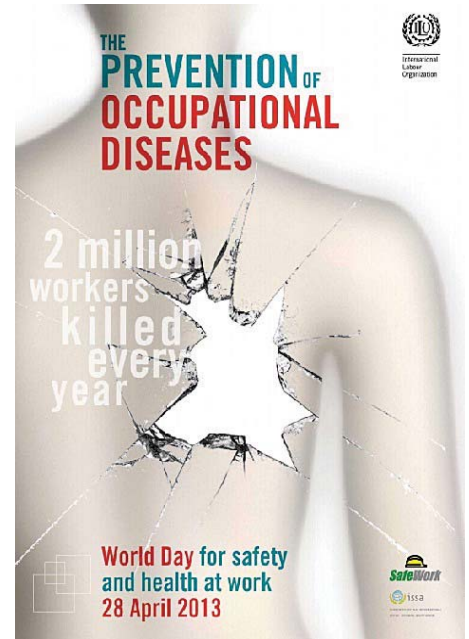
- впровадження в Україні положень Конвенції МОП щодо безпеки праці, інспекції з охорони праці тощо.

28 квітня –
Всесвітній день
охорони праці

Девіз 2013 року –
«Запобігання
професійним
захворюванням»

ЗВЕРНЕННЯ
*Організаційного
комітету з підготовки та
проведення у 2013 році за-
ходів з нагоди Дня охорони
праці в Україні*

до центральних та місцевих органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, роботодавців, профспілок, засобів масової інформації, керівників і працівників підприємств, установ та організацій

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

За ініціативою Міжнародної організації праці (МОП) для привернення уваги світової спільноти до питань охорони праці та смертності працівників на робочому місці щорічно, починаючи з 2002 року, понад 100 країн світу 28 квітня відзначають Всесвітній день охорони праці. Україна відповідно до Указу Президента від 18 серпня 2006 року № 685 також відзначає цю дату.

Метою заходу є привернення уваги суспільства, органів державної влади, суб'єктів господарювання, громадських організацій до проблеми збереження життя і здоров'я працівників та культури охорони праці в Україні.

Девіз Всесвітнього дня охорони праці у 2013 році за рекомендацією Міжнародної організації праці – «Запобігання професійним захворюванням».

Заходи спрямовані на популяризацію безпечних та нешкідливих умов праці, участь держави та громадян у формуванні здорового сучасного виробничого середовища.

Нині рівень професійної захворюваності становить серйозну медико-соціальну та економічну проблему глобального масштабу. За оцінкою МОП, із 2,34 млн смертей на робочому місці 321 тис. стається внаслідок нещасного випадку. Причи-

ною 2,02 млн смертельних випадків у світі (або 5500 смертей на день) є різні види професійних захворювань.

Щорічно в світі реєструється близько 260 млн випадків професійних захворювань. Економічні втрати внаслідок таких захворювань складають близько 4% національного валового продукту.

В Україні щороку реєструється від 5 до 8 тис. професійних захворювань та до 10,5 тис. нещасних випадків на виробництві. Порівняно з даними деяких країн Європи та світу, в Україні показники захворюваності значно нижчі, хоча умови праці значно гірші. Це парадоксальне явище пояснюється насамперед недосконалістю чинної в Україні системи виявлення професійних захворювань, невизнанням принципу пріоритетності медичного обслуговування працюючого населення, відсутністю сучасного діагностичного обладнання. Тож очевидно, що в Україні офіційна статистика виявляє лише верхівку айсберга професійної захворюваності, більша її частина на свідомо чи не свідомо не реєструється.

Держава несе значні економічні збитки, пов'язані з відшкодуванням втрати працездатності, інвалідності, лікуванням потерпілих внаслідок професійних захворювань.

Зростання рівня професійної захворюваності зумовлене впливом на працівника шкідливих факторів виробничого середовища. Небезпечні умови праці на підприємствах спричинені недоліками технологічних процесів, нехтуванням гігієнічних нормативів, невикористанням індивідуальних засобів захисту. На підприємствах вугільної промисловості, машинобудування, гірничодобувної промисловості, агропромисловості та на підприємствах недержавної форми власності (фермерських господарствах) кількість об'єктів, що не відповідають санітарним нормам, складає 35,6–57,7%. Загалом по Україні тільки 29,1% об'єктів відповідають вимогам санітарних норм. Зростання рівня професійної захворюваності також пояснюється недостатньою увагою до вимог чинного законодавства та технологічної дисципліни, різким скороченням коштів на охорону праці, використанням шкідливих речовин та технологічного обладнання без належної сертифікації та гігієнічної експертизи, а також низьким рівнем виробничої та особистої гігієнічної культури.

За останні 20 років в країні система профілактичної медицини на виробництві, що існувала раніше, була зруйнована, кількість лікарів скоротилась більш ніж у 10 разів, кількість

пунктів охорони здоров'я на підприємствах стала меншою, ніж у 1928 році, погіршилась якість медичної допомоги працівникам, не реалізуються профілактичні технології із запобігання виробничо-обумовленим і професійним захворюванням.

Недосконалість системи профілактики професійних захворювань дуже негативно впливає не лише на працівників та їхні родини, а й на суспільство в цілому. Мова йде про економічні втрати через зниження продуктивності праці та збільшення навантаження на систему соціального забезпечення. При цьому слід зауважити, що профілактика професійних захворювань набагато ефективніша і менш витратна, ніж лікування або реабілітація потерпілих. Саме тому ми повинні зробити конкретні кроки, щоб розширити можливості профілактики професійних захворювань.

Охорона життя і здоров'я працівників від впливу небезпечних та шкідливих виробничих чинників має важливе соціальне значення, адже здоров'я працівників є національним багатством держави, оскільки безпосередньо впливає на працездатність людини, а відтак – на її добробут і подальший розвиток держави.

Зважаючи на важливість для України профілактики нещас-

них випадків та професійних захворювань на кожному підприємстві, Організаційний комітет звертається до керівників і працівників підприємств, установ, організацій всіх форм власності, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, профспілкових організацій, об'єднань роботодавців із закликом переглянути своє ставлення до здоров'я працівників та зосередити свої зусилля на виконанні вимог Конституції України щодо забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці, а також вимог ЗУ «Про охорону праці».

Охорона праці є невід'ємною складовою забезпечення гармонійного розвитку суспільства, а збереження здоров'я та життя працівників залежить від кожного, хто бере участь у трудовій діяльності. Тому важливо пам'ятати, що дотримання законодавства, розвиток культури охорони праці в суспільстві стане запорукою збереження здоров'я працівників та найціннішого – людського життя.

Організаційний комітет звертається до представників засобів масової інформації з проханням забезпечити всебічне висвітлення заходів, що відбуватимуться в Україні у рамках Дня охорони праці.

РОЗМОВА ІЗ СЕРГІЄМ ТЕСЛЕНКОМ, ГОЛОВОЮ ОБ'ЄДНАННЯ ПРОФСПІЛОК ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ГОЛОВОЮ КОМІТЕТУ ПОСТІЙНОЇ КОМІСІЇ РАДИ ФПУ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ЗДОРОВ'Я

Анна РЕПІЧ
редактор відділу «ПВ»

— Гідна праця — це основа соціального добробуту, право людини на безпечні та здорові умови праці. Яка ситуація із цим в Україні?

— Більша частина населення проводить майже третину свого життя на робочому місці. Але багато людей забувають, що гідна праця — це насамперед безпечна праця.

Фінансово-економічна криза залишила помітний негативний слід як у виробничих, так і невиробничих галузях: зменшилось фінансування технічного оновлення виробництва, зупинились наукоємні розробки. І як наслідок, відсутність фінансування, невиконання запобіжних заходів з охорони праці, погіршення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, розбалансування державного управління охороною праці тощо. Тож нині становище в сфері охорони праці є напруженим.

У сучасних умовах вимоги до безпеки праці, організації виробничого процесу залишаються декларативними. На практиці ж далеко не всі підприємства дотримуються елементарних норм безпеки. Це є причиною постійного зростання як кількості постраждалих на підприємствах, загальної та професійної захворюваності, так і тяжкості її наслідків.

— Для профспілок питання охорони праці є пріоритетним напрямком діяльності. Які засоби використовуються задля поліпшення ситуації?

— Один з головних висновків, зроблених міжнародними експертами за останні десятиріччя, полягає в тому, що готовність держави дотримуватись прав людини в сфері праці залежить від того, наскільки цього вимагають її громадяни. Тому об'єднання працівників у профспілки та їх участь у захисті прав у сфері праці як на рівні виробництва, так і на національному рівні набувають важливого значення.

Ми впевнені, що сьогодні як ніколи профспілки повинні виявляти найактивнішу позицію щодо захисту прав у сфері безпеки праці. Підприємства, на яких є профспілки або комісії з питань охорони праці, вирізняються кращими умовами праці та низьким рівнем травмування працівників.

Засоби, за допомогою яких профспілки допомагають вирішення цих питань, — це соціальний діалог, громадський контроль за безпекою та умовами праці тощо. Під пильною увагою професійних спілок також захист соціальних прав працівників на пільги і компенсації за важкі і шкідливі умови праці, на відшкодування в разі ушкодження здоров'я у зв'язку з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням та ін.

Гроші не можна заробляти ціною життя і здоров'я працівників

ком на виробництві або професійним захворюванням та ін.

Профспілкам та їх об'єднанням належить виняткова роль у впливі як на державні установи, так і керівників підприємств у питаннях створення безпечних і здорових умов праці.

— Як мобілізувати роботу всіх профорганізацій на захист трудових прав співчан, серед яких право на безпечні та здорові умови праці?

— Реальний стан справ з охороною праці, якщо казати чесно, є критичним. На виробництві ніхто не впевнений, що може повернутися після робочої зміни додому живим і неушкодженим. Роботодавці відкрито економлять на охороні праці, придбанні якісних засобів захисту. Атестація робочих місць проводиться тільки під

тиском профспілкових організацій, часто не відображаючи реального рівня впливу шкідливих факторів на робочих місцях.

Мене вразили висновки Інституту медицини праці АМН: за кількістю медичних закладів на підприємствах Україна не досягає рівня 1929 року, їх стало менше в 11 разів! Це означає, що в промисловості, на будівництві просто нікому виявляти загрозу професійних захворювань на ранніх стадіях розвитку. Працівники не отримують необхідного лікування і в результаті стають інвалідами.

Ще один показник не додає оптимізму в оцінці дотримання трудових прав — майже 5 млн працівників виконують роботу без трудових книжок. Це означає, що вони не охоплені заходами з охорони праці на підприємстві, їм не доступні засоби захисту, вони не

отримують жодних відшкодувань у разі травм. Ці люди перебувають поза законом, роботодавець формально не несе за них жодної відповідальності. Багато з них є членами профспілок.

— Але ж має бути якийсь вихід із цієї ситуації, хтось має відповідати за життя і здоров'я людей?

— Звичайно, так не повинно бути, і перший, хто має тут навести лад, це держава, її спеціальні наглядові органи, передусім Держгірпромнагляд. Однак останніми роками можливості впливу державних інспекторів усе більше обмежуються законодавчо. Дійшло до того, що державному інспектору в плановому порядку дозволяється заходити на підприємство з перевіркою 1 раз на рік, а в більшості випадків — 3, а то й 5 років. І обов'язково з попередженням за 10 днів. Результат такої перевірки відомий наперед! І це при тому, що ратифіковані Україною конвенції Міжнародної організації праці № 81 та № 129 дозволяють інспектору безперешкодно заходити на підприємство з перевіркою в будь-який час доби...

Після восьми реорганізацій Держгірпромнагляду кількість інспекторів зменшилася до того, що перевірити кожне підприємство, наприклад в житлово-комунальній галузі, вони зможуть раз на 50 років, в легкій промисловості — раз на 80 років, в соціально-культурній сфері — раз на століття.

Негативні наслідки помітні вже зараз — саме через недогляд у цих галузях 2012 року спостерігалося зростання смертельного травматизму.

— Сергію Анатолійовичу, скажіть, будь ласка, як роботодавці ставляться до питань охорони праці та як профспілки контролюють ситуацію?

— Переважна більшість роботодавців, особливо якщо їх слабо контролюють профсоюми, не поспішають закуповувати засоби захисту, проводити атестацію робочих місць, забезпечувати нормалізацію температурного режиму, зниження шкідливих викидів та інші витратні заходи. Розраховуються за це своїм здоров'ям працівники. Що ми можемо протиставити такому тиску? Широку, багаторівневу, оперативну систему громадського контролю профспілок.

Федерація в усіх ланках має лише 165 штатних технічних інспекторів праці. Для 80 тис. первинних організацій цього вкрай недостатньо. Однак вони можуть стати ядром організаційної, методичної, навчальної роботи в самій системі.

Головними виконавцями мають бути десятки тисяч профспілкових активістів первинних і місцевих організацій профспілок, яких потрібно відібрати, озброїти необхідними знаннями і надійно

захистити від нападок із боку власників та їх посадовців.

Це дуже важлива, тривала і відповідальна робота. Але коли ми зробимо її, то будемо впевнені, що кожен член профспілки може розраховувати на належні умови праці на своєму робочому місці, турботу про його здоров'я, захист від несправедливих звинувачень у разі травмування, належні соціальні компенсації.

Працювати на спільний результат мають усі складові ланки Федерації. У нас є реальний шанс показати кожному члену профспілки конкретні результати такої співпраці, а саме захищені, передусім власними профспілковими силами, його трудові права.

— Якою є позиція профспілок у вирішенні нагальних проблем, що існують в Україні в сегменті нашої розмови?

— Хочу зауважити, що всі позиції ФПУ чітко визначені Законами України «Про охорону праці», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Це захист прав і гарантії членів профспілок у сфері охорони праці, здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю, забезпеченням безпечних і нешкідливих умов праці, пільг і компенсацій працівникам певних категорій, представлення інтересів співчан у державних, господарських, судових органах. Профспілки розуміють, що вирішення цих стратегічних завдань можливе тільки на основі конструктивного співробітництва з органами влади, державного нагляду, організаціями роботодавців, фондами соціального страхування.

Сьогодні в країні панує інший соціально-економічний клімат, він зумовлює індивідуалізацію трудових відносин, що означає посилення договірних принципів. Тут важко переоцінити значення колективно-договірної роботи, в процесі якої профспілки можуть вливати на вирішення питань охорони праці через Генеральну, галузеві, територіальні угоди, колективні договори підприємств. Так, приміром, на Харківщині колективними договорами охоплено близько 98% працівників. У кожному колекторному передбачено комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів безпеки, умов праці та виробничої сфери, а також шляхи їх фінансування.

— Що можете побажати нашим читачам напередодні Дня охорони праці?

— Насамперед, звісно, бажано здоров'я, довголіття та безпечних умов праці!

Paica
Чирваоглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Свято праці по-українськи

Його називають по-різному: День міжнародної солідарності трудящих, День праці, Першотравень, Свято праці. Так само неоднозначно ставляться до свята пересічні українці. Одні відверто радіють з нагоди відпочити на початку травня десять днів (або менше, залежно від розпорядження Кабміну), інші закликають викреслити Першотравень з календаря, бо це – пережиток радянської доби. Хто з них ближче до істини, вирішили проаналізувати «Профспілкові вісті».

НІЯКЕ ВОНО НЕ РАДЯНСЬКЕ

Ті, хто вважає День міжнародної солідарності трудящих винятково радянським святом, не просто помиляються, а не знають історії. Бо цей день бере початок не з Росії і навіть не з Європи, а із Сполучених Штатів Америки. І сягає корінням у XIX століття. 1886 року в Нью-Йорку, Філадельфії, Чикаго та інших містах США робітники вдалися до страйку проти 10–15-годинного робочого дня, вимагаючи зменшити його до 8 годин. Зупинилися всі підприємства, люди цілими сім'ями вийшли на вулиці. Страйком керували члени Міжнародної робітничої асоціації. Власники фабрик і заводів не очікували таких велелюдних маніфестацій. На третій день страйку один управляючий фабрикою винайняв штрейкбрехерів, які влаштували сутичку з працівниками. Найманець-провокатор кинув у демонстрантів бомбу, а поліцейські, що прибули приборкати безлад, без попередження відкрили вогонь по протестувальникам. 6 робітників було вбито, більше 50 поранено.

У країнах Європи останніми роками спостерігається тенденція до скорочення робочого тижня. У Франції нічні працюють в середньому 35 годин, Німеччині – 35–40, Великобританії – 35 і більше, Іспанії з її кількогодінною сієстою – 35 годин, Данії – 37.

А вже наступного дня поліція вдерлась до робітничих клубів, друкарень та помешкань і без ордерів арештувала «підозрілих», яких потім віддала до суду. Присяжним добре заплатили, попередньо роздавши інструкцію: агітацію робітників за об'єднання з метою захисту своїх прав прирівнювати до важкого кримінального злочину – убивства. Без жодних докорів сумління присяжні одногласно ухвалили смертний вирок активістам робітничого руху. 5 ініціаторів першотравневої демонстрації було засуджено до страти, але робітників це не зупинило, а спонукало до активізації діяльності. Боротьба за скорочення робочого дня тривала попри зіткнення з владою.

Після цих подій І конгрес II Інтернаціоналу в Парижі на честь загиблих американських робітників ухвалив щороку відзначати 1 травня масовими демонстраціями. І в ході маніфестацій висувати соціальні вимоги, залежно від того, чого бракує робітникам.

Вперше широко відзначили цей день 1890 року в Австро-Угорській та Російській імперіях, Німеччині, Данії, Бельгії, Швеції. Нині Першотравень не отожнюють з боротьбою трудящих проти вискувачів, як було понад століття тому. Однак у більшості навіть благополучних країн цього дня відбуваються потужні акції протесту. У переддень свята праці у Франції, Швеції, Німеччині, Португалії, Угорщині, Греції зводять символічні барикади, профспілки виводять на демонстрації мільйони людей, доведених до відчаю так званими ліберальними реформами.

ДЕНЬ ПРАЦІ ЧИ НАГОДА ВІДПОЧИТИ?

Пересічні українці по-різному ставляться до цього свята. Вони з подивом сприймають інформацію, що вулиці міст

Європи вкриваються червоними полотнами. Але ж там люди розуміють, що червоний колір знамен – це не пережиток минулого, а реальний механізм, який може захистити від зниження зарплати, незаконного звільнення, інших економічних та соціальних негараздів. Нашим співвітчизникам здається, що ситі європейці у день 1 травня п'ють пиво, смакують бутерброди, влаштовують карнавали та виставки квітів. Але це не так! Яскравий приклад – маніфестації у Греції, яка, на жаль, останнім часом перестала бути країною, де «е все». Цьогорічні протести обіцяють бути найбільш масовими. Для європейців, життєвий рівень котрих набагато вищий, ніж у нас, Першотравень – привід до оцінки поточного моменту, до визначення надто конкретних завдань на майбутнє, реальна й дієва можливість примусити зважати на себе, свої інтереси. Це конкретне збільшення обсягів своїх прав, насамперед економічних, це заклик до позитивних змін у суспільстві.

Чому б нам не прислухатися чи подивитися до Європи? Тамтешній робочий люд – від водіїв до пілотів, тількино відчувши загрозу обмеження своїх прав – скорочення зарплати або збільшення бодай на хвилини робочого дня, здатен паралізувати не тільки свою країну, а й увесь Євросоюз своїми страйками та маніфестаціями.

Чи може пересічний українець ініціювати чи хоча б приєднатися до масових акцій протесту? Навряд. Наша робоча людина, котра відчуває на собі всі принади сьогодення у формі мізерної зарплати, часто «в конвертах», відсутність реальних соціальних прав на навчання, лікування, відпустку, боїться несподіваної реакції свого роботодавця: «Ви у нас від завтрашнього дня не працюєте, розрахунок отримаєте в бухгалтерії». Тож за звичкою, усталеними традиціями відзначатиме «майку» на дачі, городі чи просто

Міжнародна кадрова агенція провела опитування, що для українців означає День міжнародної солідарності трудящих. Лише 7,24% респондентів відповіли, що Першотравень є великим святом, натомість 76,69% сприймають його як «звичайні вихідні». 11,84% опитаних вважають свято пережитком радянської системи.

Багато десятиріч головним гаслом першотравневих свят було «Мир! Труд! Травень!»

на природі. Свято праці для переважної більшості наших співгромадян завжди перетворюється на традиційну пиятику. У диму пікніків якось не думається про сенс та символіку Першотравня.

До речі, святкування на природі – не такий уже радянський атрибут, як намагаються представити. Традиція виїжджати цього дня на природу, збирати квіти, прикрашати ними свої будинки народилася задовго до виникнення свята світового пролетаріату. Здавня 1 травня було святом весни. У Росії ще в часи Петра I цей день був неробочим, а саме свято звалось «маївка». Його дуже приємно провести за містом, коли оживає природа, а все довкола розцвітає і відроджується. Тож цій традиції набагато більше років, ніж подіям у Чикаго. За радянських часів маївки були офіційною формою колективного відпочинку. З цієї традицією не розлучається й Україна. Зважаючи на

кількість вихідних на початку травня, куди ще й свято Великодня додалося, маївка цього року затягнеться.

А мало б бути дещо інакше. Адже 1 травня – це гарна нагода звернути погляд на барометр суспільних настроїв, оцінити рівень трудових відносин, можливості гідного життя і гідної праці.

УКРАЇНЦІ – НАЦІЯ НЕРОБ?

Відпочивати чи не відпочивати на травневі свята – це питання давно перейшло в ранг важливих. І думки громадян з приводу 10 вихідних днів різняться. Одні вважають, що ми насправді багато працюємо, тож заслуговуємо на позаплатову відпустку. Просто наша праця не відповідає очікуваному результату через застарілі підходи до вирішення низки бюрократичних, юридичних, еконо-

мічних аспектів. Відтак виробляється звичка ставитися до роботи без належної поваги. Натомість – надмірна жага до каникул чи низки вихідних.

Інші дещо категорично наполягають, що нам треба більше працювати, а не відпочивати. Як заявив хтось із політиків: ми чемпіони світу з відпочинку, але не роботи. Через це частина свідомих українців і звернулася за роз'ясненнями до чиновників: чому в травні країна так багато відпочиває, коли потрібно активно працювати. І взагалі, чи не час скасувати всі свята так званої радянської доби? У тому числі Першотравень?

Прем'єр-міністр України Микола Азаров переконаний, що цього робити не слід, оскільки 1 травня є неробочим днем не тільки в Україні, а й у багатьох європейських країнах. Тож уряд ухвалив розпорядження, згідно з яким «з метою раціонального використання робочого

часу, а також для створення сприятливих умов для святкування 1 і 2 травня Дня міжнародної солідарності трудящих та 9 травня Дня перемоги» буде перенесено кілька робочих днів. Так, робочий день 3 травня, що припадає на п'ятницю, перенесуть на суботу 18 травня, а 10 травня (теж п'ятницю) – на суботу 1 червня. Нинішнього року до купи вихідних додаються Великодні свята. Через це українці відпочиватимуть 1, 2, 3, 5 і 6 травня, а також 9, 10, 11 і 12 травня.

70,49% українців вважають достатньою кількістю офіційних вихідних днів, які цього року припадають на травневі свята. Більшість з них (39,14%) в святкові дні відпочиватимуть в Україні, а 7,67% – за кордоном. 30% опитаних у День міжнародної солідарності трудящих планують смажити шашлики на природі в колі рідних та друзів, а 8,22% садитимуть на дачі картоплю. 14,72% ще не визначилися з тим, як проведуть травневі свята.

«Травневі вихідні – це добре, бо люди мають можливість посадити городину, допомогти батькам, які живуть у селі, і поспілкуватися з рідними, – вважає громадський діяч Олександр Романцов. – Символіка травневих свят за Союзу мала ідеологічну основу боротьби трудящих за свої права, хоча насправді це було вихвалянням соціалістичного способу життя перед «загниваючим» капіталістичним. Нині інші часи, інші цінності, інші гасла. Та я певен, що одного дня, навіть коли він позначений червоним у календарі, замало, аби вирішити всі проблеми, пов'язані з працею. Разом ми можемо зробити багато, сьогодні відстоюючи свою людську гідність. Ми можемо й зобов'язані боротися за свої права: право на працю і його гідну оплату, безпечну організацію виробництва, можливість мати власне житло та безперешкодний доступ до охорони здоров'я і навчання. І за жодних обставин навіть не припускати думки, що ми є нацією нероб та ледарів!»

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ – ЧЕРВОНИЙ ЧИ ЖОВТО-БЛАКИТНИЙ?

Що ж до української історії, на землях, які перебували під владою Австро-Угорщини, вперше це свято було відзначено у Львові 1 травня 1890 року. А згодом, уже в 1905-му, коли під першотравневими прапорами згуртувалися 10 тис. людей, демонстрації у Львові почали проходити регулярно. З роками соціальні вимоги дещо затьмарили політичне забарвлення. А вже за часів СРСР змінилися гасла масових демонстрацій. Радянські вожді запровадили нові агітки: боротьба з мілітаризмом, заклик до всевітньої революції. Головним гаслом на ба-

гато десятиріч стало: «Мир! Труд! Травень!» В Україні 1–2 травня – традиційно неробочі дні, попри те, що після розпаду Радянського Союзу початковий сенс цього свята було втрачено. Адже з 1992 року на території пострадянських країн його перейменували в День весни та праці. Історія святкування 1 травня на наших землях не менш цікава, ніж американська. Уперше як день міжнародної солідарності трудящих у Російській імперії його відзначали в Варшаві. Там відбувся 10-тисячний страйк робітників. Відтоді перший день травня відзначався новими демонстраці-

ями та політичними вимогами. У 1901 році масові акції протесту під гаслами («Геть самодержавство!», «Нехай живе республіка!») пройшли в Петербурзі, Тбілісі, Гомелі, Харкові і інших містах. А наступного десятиліття в таких демонстраціях щороку брали участь до півмільйона працівників. Звісно, це були напівлегальні акції. Уперше відкрито й на законних підставах робітники вийшли на вулиці 1 травня 1917 року. А наступного дня вся країна відзначала так звані «маївки» – масові гуляння на природі. Востане першотравнева демонстрація на теренах Союзу РСР про-

йшла 1990 року. А через два роки День міжнародної солідарності перейменували у Свято весни та праці. Ще через рік святкування Першотравня у Москві закінчилися трагедією: уперше за 76 років ОМОН цинічно розігнав мирну демонстрацію трудящих. Одна людина загинула. В Україні, попри те, що свято вже не є таким знаковим для робітників, профспілки вважають його дуже важливим. І байдуже, як його називати та під якими прапорами святкувати. Адже традиції понад 100 років, і скасувати її на догоду хоч би яким політичним амбіціям не варто.

Захист працівників в Україні і за її межами

23 квітня у Будинку спілок відбулося чергове засідання Президії Федерації профспілок України, яке вів Голова ФПУ Юрій Кулик.

Уже стало доброю традицією, що у засіданні Президії ФПУ бере участь і виступає постійний представник ФПУ у Верховній Раді, народний депутат, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці Олександр Стоян. Тож цього разу народний депутат поінформував членів Президії про активну роботу щодо відстоювання у Верховній Раді позицій ФПУ. Він акцентував увагу на питаннях щодо проекту Трудового кодексу (наразі документ перебуває на розгляді у Парламенті), адміністрування єдиного соціального внеску та пенсійної реформи. Олександр Стоян зазначив: «Що стосується такого болючого питання, як адміністрування єдиного соціального внеску Міністерством доходів і зборів, то я висловився категорично проти цього». Народний депутат запевнив, що голосуватиме проти, як і його однопартиєць Ярослав Сухий. Щодо питання пенсійного реформування, то, на його думку, «пенсійну реформу треба покрашувати», а її скасування точно не справить на користь суспільства. Народний депутат вніс кілька пропозицій, які взято в роботу.

ГЕНУГОДА. ВРЕГУЛЮВАННЯ РОЗБІЖНОСТЕЙ

Слід зазначити, що для виконання постанови Президії ФПУ від 28.03.2013 «Про позицію ФПУ щодо укладення Генеральної угоди на новий строк та визначення подальших дій» 8 квітня ц. р. на засіданні СПО об'єднань профспілок розглянуто питання «Про подальші дії СПО об'єднань профспілок щодо врегулювання розбіжностей, що виникли під час ведення колективних переговорів з укладення Генеральної угоди на новий строк». СПО об'єднань профспілок затверджено вимоги щодо врегулювання розбіжностей до Кабінету Міністрів України та СПО сторони роботодавців на національному рівні та направлено сторонам соціального діалогу для розгляду й надання обґрунтованої відповіді. Крім того, СПО

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

об'єднань профспілок звернулося до Національної служби посередництва і примирення з пропозицією виступити координатором у примирних процедурах із залученням незалежних посередників щодо врегулювання розбіжностей.

Тож урахуваючи, що іншими сторонами соціального діалогу не сприйнято пропозицію профспілкової сторони щодо врегулювання найважливіших положень, які внесені до таблиці розбіжностей проекту Генеральної угоди на 2013–2015 роки через примирні процедури із залученням незалежних посередників, Президія ФПУ взяла до відома інформацію про вжиті заходи й постановила, зокрема, ініціювати перед СПО об'єднань профспілок затвердити й надіслати вимоги до Кабінету Міністрів України, СПО сторони роботодавців на національному рівні для розгляду та надання відповіді відповідно до Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)», а також схвалити звернення до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова та Голови СПО сторони роботодавців на національному рівні Дмитра Фірташа щодо невідкладного вжиття заходів для остаточного врегулювання сторонами найпринциповіших розбіжностей за Генеральною угодою на 2013–2015 роки. Президія

також рекомендує підписати звернення керівникам всеукраїнських профспілок, всеукраїнських об'єднань профспілок – членам СПО об'єднань профспілок. У свою чергу, Президія ФПУ постановила: членським організаціям актуалізувати інформацію про наявність у галузевих

Позитивні аспекти трудової міграції для Італії та України, їх національних працівників і працівників-мігрантів можна максимально збільшити шляхом ефективного заохочення та поваги прав працівників, у тому числі основних прав людини та основоположних принципів і прав у сфері праці, закріплених ООН і в конвенціях МОП, а також через просування гідної праці для всіх. Становище працівників-мігрантів має базуватися на принципах міжнародної профспілкової солідарності, соціальної справедливості, рівності, рівних можливостей і гендерної рівності.

(міжгалузевих) угодах, колективних договорах положень щодо визначення розміру тарифної ставки робітника I тарифного розряду, а також доплат і надбавок до тарифних ставок, окладів працівників, що мають міжгалузевий характер, і надіслати відповідну інформацію ФПУ до 1 червня ц. р.

ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ-МІГРАНТІВ

Розглянувши проекти угод щодо захисту прав працівників-мігрантів з італійським об'єднанням профспілок, напрацьовані в рамках проекту МОП «Ефективне управління трудовою міграцією та її кваліфікаційними аспектами», Президія ФПУ схвалила низку проєктів угод, серед яких, зокрема, такі:

– проєкт Угоди щодо захисту прав працівників-мігрантів між Федерацією профспілок України та Загальною конфедерацією італійських працівників;

– проєкт Угоди щодо захисту прав працівників-мігрантів між Федерацією профспілок України та Конфедерацією профспілок італійських працівників;

– проєкт угоди щодо захисту прав працівників-мігрантів між Федерацією профспілок України та Італійською спілкою праці.

Підписати ці угоди заплановано під час Регіональної конференції щодо співробітництва між профспілками з питань захисту працівників-мігрантів, що відбудеться 15–16 травня 2013 року в Кишиневі (Молдова).

КОНЦЕПЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Члени Президії ФПУ також проголосували за затвердження Концепції інформаційної діяльності ФПУ з урахуванням пропозицій членських організацій і рекомендували членським організаціям ФПУ, навчальним закладам профспілок визначи-

ти інформаційну роботу пріоритетним напрямом своєї діяльності.

Задля привернення уваги органів державної влади і всього суспільства до необхідності посилення захисту громадян, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, та з нагоди 27-ї річниці Чорнобильської катастрофи, що виповнюється 26 квітня 2013 року, Президія ФПУ схвалила текст Звернення Федерації професійних спілок України з нагоди 27-ї річниці Чорнобильської катастрофи та ухвалила рішення надіслати його до Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів, Верховної Ради.

Також Президія ФПУ вирішила скликати сьоме засідання Ради ФПУ наприкінці жовтня 2013 року. Пропозиції щодо порядку денного сьомого засідання Ради, питання організації та визначення точної дати проведення розглядатимуться на черговому засіданні Президії ФПУ.

За досягнення у розвитку аматорської творчості, відродження і примноження надбань національної культури українського народу та високий рівень виконавської майстерності рішенням Президії низці аматорських колективів профспілок присвоєно звання «народний» і «зразковий».

На завершення члени Президії заслухали інформацію про підготовку комплексних заходів щодо підвищення престижності праці в Україні; щодо проекту Трудового кодексу; про виконання Постанови Президії ФПУ від 11.12.2012 року «Про заходи з нагоди відзначення у 2013 році Всесвітнього дня соціальної справедливості», а також інформацію про дотримання прав працівників підприємств ТНК.

200 ТИС.

УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН ПЕРЕБУВАЄ В ІТАЛІЇ, БІЛЬШІСТЬ ІЗ ЯКИХ АКТИВНІ НА ІТАЛІЙСЬКОМУ РИНКУ ПРАЦІ

ПРОЕКТ ПОСТАНОВИ

СТВОРЕННЮ НОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ – ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ

Кабінет Міністрів України на своєму засіданні минулої середи розглянув проект постанови «Про затвердження переліку пріоритетних галузей економіки, в яких стимулюється інвестиційна діяльність з метою створення нових робочих місць», повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ.

«Це співпадає з думкою профспілок, – зазначив у своєму коментарі до цього документа перший заступник керівника СПО об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Григорій Осовий. – Дійсно, всі вказані напрями є дуже важливими для подальшого розвитку держави та збільшення інвестування у вітчизняну економіку. В свою чергу, роботодавці запропонували, і ми їх підтримали, включити до цього переліку металургійний комплекс. Ця експортно орієнтована галузь сьогодні переживає не кращі часи. Вона потребує глибокої модернізації, оскільки основна маса підприємств оснащена на рівні 50-х років минулого століття, а тому не здатна конкурувати на сучасному ринку». Дуже важливо, що активізація діяльності пріоритетних галузей сприятиме створенню нових високооплачуваних та високотехнологічних робочих місць.

У проекті постанови запропоновано визначити пріоритетними шість галузей економіки: агропромисловий сектор, житлово-комунальний, паливно-енергетичний та машинобудівний комплекси, транспортну інфраструктуру та сферу телекомунікацій.

УДОСКОНАЛЕННЯ

ПОРЯДОК РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ – НА ДООПРАЦЮВАННІ

17 квітня в Держгірпромнагляді відбулося чергове засідання тристоронньої робочої групи з удосконалення чинного Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Як повідомляє департамент охорони праці апарату ФПУ, тристороння робоча група, утворена наказом Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України від 5 лютого 2013 року, розглянула пропозиції сторін щодо внесення змін до зазначеного Порядку. Пропозиції Федерації профспілок України, які було підтримано, представив заступник керівника департаменту охорони праці апарату ФПУ – керівник управління Валентин Маціяшко.

ЮВІЛЕЙ

НЕ СТАРІЮТЬ ДУШЕЮ ВЕТЕРАНИ

Цими днями багато привітань та квітів отримав ветеран профспілкового руху з багаторічним стажем активної діяльності Василь Дмитрович Рябцев. І це зрозуміло, адже у нього славний ювілей: 15 квітня ветерану виповнилося 85 років! Із цим святом колишнього працівника спочатку Укрпрофради, а згодом Федерації профспілок України привітали від імені Голови ФПУ Юрія Кулика та від себе особисто заступники Голови ФПУ Григорій Осовий та Сергій Українець, голова первинної профспілкової організації апарату ФПУ Марія Гриценко, радник Голови ФПУ в справах ветеранів профспілкового руху Михайло Селіхов, ветерани профспілок. Василю Дмитровичу також було вручено Подяку Голови ФПУ.

Олексій ПЕТРУНЯ

«Я мав честь працювати в профспілкових органах майже 45 років, – розповів ювіляр. – З яких Українській раді профспілок віддано 28 років. Насамперед я займався вивченням та поширенням передового досвіду організації соціально-економічного захисту людини праці на кращих підприємствах. Ми також ділилися досвідом матеріального та морального стимулювання працівників на кращих підприємствах як нашої країни, так і інших держав. Серед питань, які були в центрі уваги, було питання захисту трудових прав людини праці. Я дуже щасливий, що сьогодні мене так щиро і душевно привітали в рідних для мене стінах Федерації профспілок України. А взагалі варто наголосити, що Голова ФПУ Юрій Миколайович Кулик, його заступники, профком ФПУ, особисто Марія Миколаївна Гриценко приділяють ветеранам дуже багато уваги та турботи».

«Василь Дмитрович – один з тих славних профспілкових працівників, які в 70–80-х роках минулого століття вирішували дуже складні та почесні завдання щодо організації профспілкового руху у підприємствах і в організаціях України, – зазначив радник Голови ФПУ у справах ветеранів профспілкового руху Михайло Селіхов. – Головне, що профспілки тоді були оперативним штабом, де здійснювались заходи із соціально-економічного захисту людини праці. А Василь Дмитрович був одним з найбільш активних і професійних захисників законних прав та інтересів працівників».

«У нашій профорганізації 75 ветеранів профспілкового руху, – зауважила Марія Гриценко. – Одним з найактивніших є учасник Великої Вітчизняної війни Василь Дмитрович Рябцев, який 45 років віддав профспілкам і дотепер активно передає свій багатий досвід молодому поколінню, постійно цікавиться життям нашого колективу. Ми проводимо велику роботу з нашими ветеранами, зокрема здійснили передплату для них газети «Профспілкові вісті», вітаємо та шануємо їх і в свята, і в будні. Хочеться побажати їм міцного здоров'я на довгі літа активного життя».

СЕМІНАР-ТРЕНІНГ

НАВЧАЮТЬСЯ ГОЛОВИ ЦЕХОВИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

16 квітня Запорізька обласна рада профспілок на базі профспілкових курсів провела навчання голів цехових профорганізацій ПАТ «Запоріжтрансформатор». У семінарі взяла участь 32 особи, повідомляє департамент розвитку профспілкового руху апарату ФПУ.

На семінарі, який провів завідувач відділу департаменту розвитку профспілкового руху ФПУ Олександр Донцов, було розглянуто питання організації роботи виборних органів профорганізації, мотивації

профспілкового членства, підготовки і прийняття рішень, контролю за їх виконанням. Учасники навчання проаналізували сильні та слабкі сторони профспілкової діяльності, визначили механізми вирішення найбільш го-

стрих питань у практиці роботи первинної профспілкової організації. Також вони обговорили основні напрями профспілкової діяльності, хід виконання рішень VI з'їзду ФПУ, організаційне зміцнення ФПУ та її членських організацій.

КОНТРОЛЬ | ПРАВА Й ОБОВ'ЯЗКИ ПРОФСПІЛОК ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

КОЛЕКТИВНІ ДОГОВОРИ ТА УГОДИ В СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ

? Які повноваження має профспілкова організація на ведення колективних переговорів та укладення колективних договорів і угод? За якими нормативними актами визначається право профспілок на забезпечення зайнятості населення?

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» профспілки, їх організації та об'єднання ведуть колективні переговори, укладають колективні договори, генеральну, галузеву (міжгалузеву), територіальну угоду від імені працівників у порядку, встановленому законом.

Участь у колективних переговорах з укладення угод на національному, галузевому, територіальному рівні беруть репрезентативні профспілки, їх організації та об'єднання. Профспілки, їх організації та об'єднання, що не відповідають критеріям репрезентативності, визначеним Законом України «Про соціальний діалог в Україні», за рішенням своїх виборних органів можуть надавати повноваження репрезентативним організаціям та об'єднанням відповідного рівня (за згодою) для представлення своїх інтересів під час укладення угод. Надання повноважень оформлюється письмово.

Роботодавці, їх об'єднання, органи виконавчої влади та місцевого самоврядування зобов'язані брати участь у колективних переговорах щодо укладення колективних договорів і угод. Кількість репрезентативних профспілок, їх організацій, об'єднань для ведення колективних переговорів з укладення угод

від імені працівників на національному, галузевому і територіальному рівні визначається пропорційно до кількості спільчан, яких вони об'єднують та інтереси яких представляють згідно з повноваженнями, наданими їм профспілками, їх організаціями, об'єднаннями, що не відповідають критеріям репрезентативності.

порушення або недосягнення згоди у зазначений термін профспілки мають право оскаржити неправомірні дії або бездіяльність посадових осіб до місцевого суду.

Відповідно до ст. 22 ЗУ «Про профспілки...» профспілки, їх об'єднання беруть участь у розробленні державної політики зайнятості населення, державних і тери-

логічного характеру або в зв'язку з ліквідацією, реорганізацією, зміною форм власності підприємства, установи, організації, він повинен завчасно, не пізніше 3 місяців до запланованих звільнень, надати первинним профорганізаціям інформацію щодо цих заходів, указавши при цьому причини та терміни проведення звільнень, кіль-

Права і повноваження щодо забезпечення захисту працівників від безробіття та його наслідків визначаються законодавством та колективними договорами й угодами.

Забороняється ведення переговорів та укладення угод і колективних договорів від імені працівників особам, які представляють роботодавців. Профспілки, їх об'єднання здійснюють контроль за виконанням колективних договорів, угод. У разі порушення роботодавцями, їх об'єднаннями, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування умов колективного договору чи угоди профспілки, їх об'єднання мають право направляти їм подання про усунення цих порушень, яке розглядається у тижневий термін. У разі відмови усунути

торіальних програм зайнятості, проводять спільні консультації щодо цих проблем з роботодавцями, їх об'єднаннями, а також органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, пропонують заходи щодо соціального захисту спільчан, які вивільняються в результаті реорганізації або ліквідації підприємств, установ, організацій, здійснюють контроль за виконанням законодавства про зайнятість. У разі, якщо роботодавець планує звільнення працівників з причин економічного, технологічного, структурного чи ана-

логічного характеру або в зв'язку з ліквідацією, реорганізацією, зміною форм власності підприємства, установи, організації, він повинен завчасно, не пізніше 3 місяців до запланованих звільнень, надати первинним профорганізаціям інформацію щодо цих заходів, указавши при цьому причини та терміни проведення звільнень, кіль-

РЕЖИМ ПРАЦІ

МЕТОДИЧНИЙ ДЕНЬ ДЛЯ ПЕДАГОГА

? Чи має право вчитель-предметник на методичний день?

Права та обов'язки суб'єктів навчально-виховного процесу визначено Законом України «Про освіту» та Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 р. № 964. Відповідно до загально-

го положення про надання методичного дня, учителі-предметники загальноосвітніх навчальних закладів на основі колективного договору мають право на отримання методичного дня. Він установлюється за умови навчального навантаження обсягом 18 навчальних годин протягом навчального тижня, що становить тарифну ставку, не порушуючи навчального ре-

жиму школи та не створюючи переваження учнів. Контроль за дотриманням режиму методичного дня здійснює заступник директора з навчально-виховної роботи, а саме: – надає індивідуальні рекомендації вчителям із тем їх самоосвіти; – організовує та проводить методичні дні (тижні), теоретичні та практичні семінари;

– допомагає в складанні індивідуальних програм самоосвіти; – організовує та проводить діагностику результатів роботи вчителів і підвищення їх майстерності. Педагогічні працівники школи мають подати заступнику директора з навчально-виховної роботи приблизний план розробки методичних матеріалів (обговорених на засіданні методичної ради).

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

ЗВІЛЬНЕННЯ З ПЕВНИХ ПІДСТАВ

? Я керую автопідприємством, де працюють двоє водіїв пенсійного віку. Як їх звільнити, якщо за згодою сторін це зробити неможливо?

Відповідно до ст. 40 Кодексу законів про працю України, трудовий договір, укладений на невизначений строк, а також строковий трудовий договір до закінчення строку його чинності можуть бути розірвані власником або уповноваженим ним органом лише у випадках:

- 1) Змін в організації виробництва і праці, в тому числі ліквідації, реорганізації, банкрутства або перепрофілювання підприємства, установи, організації, скорочення чисельності або штату працівників.
 - 2) Виявленої невідповідності працівника займай посади або виконуваній роботі внаслідок недостатньої кваліфікації або стану здоров'я, які перешкоджають продовженню даної роботи, а також у разі відмови в наданні допуску або скасування допуску до державної таємниці, якщо виконання покладених на нього обов'язків вимагає такого допуску.
 - 3) Систематичного невиконання працівником без поважних причин обов'язків, покладених на нього трудовим договором або правилами внутрішнього трудового розпорядку, якщо до працівника раніше застосовувалися заходи дисциплінарного чи громадського стягнення.
 - 4) Прогнулу (в тому числі відсутності на роботі більше 3 годин протягом робочого дня без поважних причин).
 - 5) Нез'явлення на роботу протягом більш як 4 місяців поспіль внаслідок тимчасової втрати працездатності, не рахуючи відпустки по вагітності та пологах, якщо законодавством не встановлено триваліший строк збереження місця роботи (посади) при певному захворюванні. За працівниками, які втратили працездатність у зв'язку з трудовим каліцтвом або професійним захворюванням, місце роботи (посади) зберігається до відновлення працездатності або встановлення інвалідності.
 - 6) Повнолення на посаді працівника, який раніше виконував цю роботу.
 - 7) Появи на роботі в нетверезому стані, а також у стані наркотичного або токсичного сп'яніння.
 - 8) Вчинення за місцем роботи розкрадання (в тому числі дрібного) майна власника, встановленого вироком суду, що набрав законної сили, чи постановою органу, до компетенції якого входить накладення адміністративного стягнення або застосування заходів громадського впливу.
- Звільнення з підстав, зазначених у пунктах 1, 2 і 6, допускається, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу.

Не допускається звільнення працівника з ініціативи власника або уповноваженого ним органу в період його тимчасової непрацездатності (крім звільнення за пунктом 5), а також під час перебування у відпустці. Це правило не поширюється на випадок повної ліквідації підприємства, установи, організації.

Копачі – найближче до атомної станції село, розташоване між Прип'яттю і Чорнобилем. Після аварії всі будівлі села були поховані на місці. Вцілів лише дитячий садок, де лялька й досі чекає на повернення своєї господині

Повічені телефонні будки та зламана поштова скринька, листи з якої так і не дісталися адресатів...

Олександр Вікторович Наумов

Безпечний атом для майбутніх поколінь

Кирило ЛАТИШЕВ
«ПВ»
Фото Олександра Наумова

У квітні 1986-го частина Київщини перетворилася на спустошену зону відчуження. Після проведення заходів з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС ця зона стала об'єктом відвідин як легальних екскурсій туристів, так і нелегальних проникнень мародерів та «сталкерів». Полковник міліції у відставці Олександр Вікторович Наумов – чорнобильський «сталкер». Після аварії брав участь у різних заходах із ліквідації її наслідків. Багато років займався охороною Чорнобильської зони відчуження. Ще в ту пору навчився розпізнавати «сталкерів» та злодіїв: «Сталкер» робить корисну справу, бо змушує людей відчутти це місце, зрозуміти, чим воно живе. А мародери просто тягнуть все, що погано лежить». І справді, наш менталітет не дозволяє, щоб пропадало щось «цінне» навіть на небезпечному об'єкті, будь то кольорові метали або скарб, залишений евакуйованими господарями.

На початку 90-х років усі будівлі охоронялися, працював пульт централізованої охорони. За сигналом «тривога» на місце проникнення виїжджала група швидкого реагування

Біля будівлі медсанчастини штабелями лежать чавунні радіатори теплоцентралі

Усі великі вітражні вікна в БК «Енергетик», у басейні та магазинах вибито мародерами через алюмінієві рами. Іноземні туристи, відвідуючи це місто, впевнені, що всі руйнування є результатом ударної хвилі після вибуху реактора

ПИСАНКА – СИМВОЛ ВІЧНОЇ ЛЮБОВІ

Розписують писанки під час Великого посту, й перед початком роботи жінки освячують себе молитвою та вдягають чисту сорочку, бо інакше писанка не матиме магічної сили, що приносить добро, щастя й достаток. Назagal писанки завжди вважалися амулетами, оберегами від лиха й хвороб. Українці переконані, що у світі доти існуватиме любов, доки люди виготовлятимуть

писанки. Більше того, – доти існуватиме світ! «Тут і небо із зорями, і вода з рибами, і дерево життя з птахами й оленями, й засіяне поле, й трибання церкви. Й усе це вимальовується в певному порядку, аби підтримати лад і рівновагу в світі» (kolyba.org.ua). Тож кожна слов'янська жінка, кожна українка, розписуючи писанку, рік у рік «оновлює світ».

Писанки – дуже давній вид мистецтва, й така ж давня їхня символіка. Символічних малюнків – понад сто, й жодна рисочка, жоден символ не є випадковим. Для наших предків числа були священними, у кожного своє значення й своя сила. Тому поділ верхніх яєць на певну кількість частин і стале повторення деяких елементів робляться свідомо. В такий спосіб

утворюються поля різної форми й величини – основа для розміщення орнаменту. Зазвичай у традиційній манері зображують сонце, зорю (або ружу), хрест, гілку-сосонку тощо. Здавна були священними, у кожного своє значення й своя сила. Тому поділ верхніх яєць на певну кількість частин і стале повторення деяких елементів робляться свідомо. В такий спосіб

ВЕЛИКОДНІ ГАЇВКИ

Моя мила гаївко,
Ой же ж тебе тільки:
В неділю ся зачила –
У віаторок ся скінчила!

«Гаївки» – давня й найпоширеніша назва пісень-ігор-хороводів, пов'язаних за християнства з Великоднем, а за язичницьких часів – із весняним воскресінням природи. В деяких місцевостях кажуть «гагілки», а ще «ягілки», «ягівки» або й «галагівки». «Гаївки» часом плутають із «веснянками», а насправді останні охоплюють більш широкий цикл пісень, гаївки – вузький. Отже, виникли вони ще в дохристиянські часи, коли прихід весни дозволяв людям, надто молодим, на решті вирватися з хати, побігти до зеленого гаю, насолодитися веселими іграми й співами на свіжому весняному повітрі. А ще – оспівувати в коханні. Зберігшися у християнській традиції, гаївки передають радість від приходу весни й Воскресіння Христового. «Наша пам'ять мусить припадати до джерел, – пише Михайло Шалата, – з метою духовного самозахисту народу, з метою збереження української етнічної субстанції».

Де гаївка лунала,
Там діброва палала, палала,
Там діброва палала.

Де ходили дівоньки,
Там розцвіли квітоньки, квітоньки,
Там розцвіли квітоньки.

Де ходили легіні,
Зарясніли ясені, ясені,
Зарясніли ясені, ясені.

Ми гаївку провели,
Весну красну привели, привели,
Весну красну привели.

Привели на пшеницю,
На зелену пашницю, пашницю,
На зелену пашницю.

Весно, землю зогрівай,
Буде врожай, як Дунай, як Дунай,
Буде врожай, як Дунай.

Пройде літо й зимонька,
Знов зашумить гаївка, гаївка,
Знов зашумить гаївка.

Дай нам, доле, довгий вік,
Всім зустрітись через рік, через рік,
Всім зустрітись через рік.

Цю гаївку було записано 1968 року в Дрогобичі від С. Петрушана (зі збірки «Пісні з Львівщини», упорядник Ю. Корчинський).

А вже весна

А вже весна, а вже красна,
Із стріх вода капле. (Тричі)
Молодому козаченьку
Мандрівочка пахне. (Тричі)
Ой поївав козаченьку
У чисте поле. (Тричі)
За ним дівчинька:
«Вернися, соколе!» (Тричі)

«Не вернися, забарюся,
Гордаєш ти мною. (Тричі)
Вже буде те гордування
Все перед тобою». (Тричі)
Ой поївав козаченьку
З Лубен до Прилуки. (Тричі)
Запалакала дівчинька,
Здіймаючи руки. (Тричі)
А вже весна скресла, скресла.
Що ти нам принесла? (Тричі)
Принесла вам росу, росу,
Дівочую красу. (Тричі)
Дівочая краса, краса,
Як весняна роса. (Тричі)
На Дунаю прана, прана,
В меду полокана. (Тричі)
На Дунаю прана, прана,
На Великдень вбрана. (Тричі)
А вже весна скресла, скресла.
Що ти нам принесла? (Тричі)
Принесла вам росу, росу,
Парубочьку красу. (Тричі)
Парубочька краса, краса,
Як осіння роса. (Тричі)
В калюжі мочена,
На дощі сшучена. (Тричі)
Під лаву втручена,
Тернем припишена. (Тричі)
А вже весна, а вже красна,
Зі стріх вода капле. (Тричі)

Грушечка

Посаджу я грушечку – гай буде, гай!
Нічка ж моя темная, і ти, зоре ясна,
Дай, Боже, дай!
Піділло я грушечку...
Рости, рости, грушечко...
Ой зацвіла грушечка...
Ой відцвіла грушечка...
Ой паліє грушечка...
Ой зродила грушечка...
Потрясу я грушечку...
(Гаївка Петруша, petryk.com.ua)

НАБЛИЖАЄМОСЯ ДО ВЕЛИКОДНЯ | ХРИСТОС ВОСКРЕС!

СВІТЛЕ ХРИСТОВЕ ВОСКРЕСІННЯ

Тетяна МОРГУН
оглядач «ПВ»

Власне кажучи, вся понаддвотисячолітня історія християнства – це історія неминущого захоплення, згадування й проповідання тієї події, що сталася 14 числа першого весняного місяця нісана (за іудейським календарем) в Єрусалимі: розп'яття нашого Спасителя Ісуса Христа і Його дивовижне Воскресіння на третій день, «перший день тижня» (після суботи), котре стало головним празником християн. Адже Божий син показав людям перемогу над смертю й вічним забуттям. Більше того, у Воскресінні бачиться й підтвердження життя після смерті, вічне існування душі – а це, у свою чергу, безпосередньо закликає людей до сповідання й додержання високої моральності у земному житті та постійного духовного самовдосконалення. Як хресною Христовою смертю здійснено нашу спокоту, так світлим Його Воскресінням даровано нам вічне життя.

За біблійним сюжетом Христос воскрес рано-вранці, й це супроводжувалося значним землетрусом, бо ангел небесний відвалив камінь від дверей Гробу Господнього. Й коли на світанку до гробу прийшли жінки-мироносиці, аби обмастити ароматами тіло Ісуса, вони побачили відвалений камінь і порожній гроб, а невдовзі їм з'явився ангел і сповістив про Воскресіння Господнє. Тому й на vrochistий відправі цього дня завжди лунають такі, всім нам знайомі, слова, що неодмінно викликають у людей хвилювання: Христос воскрес! Смертю смерть подолав і сушим у гробі живот дарував...

В українців свято Воскресіння називається Пасха або Великдень. Слово «Пасха» апелює до ще старозаповітного свята «песах» (у перекладі «переходити», «позбавляти», «милювати»), що його відзначали іудеї на

Микола Пимоненко. Пасхальна затуреня в Малоросії. 1891

Воскресіння Христове – це засада й вінець нашої віри, перша й найвеличніша істина, котру почали благовіщати апостоли.

знак звільнення з єгипетського полону. Закладалося ягня, котре стало прообразом Христа, бо Його називають іще Агнець Божий. Цікаво, що майже в усіх європейських мовах у християн назва цього свята теж походить від слова «песах»: варіанти – pascha (лат.), pasen (гол.), pasqua (італ., ісп.) тощо. Не менше цікаво, що в західнослов'янських мовах, за old.hurtom.com, свято Воскресіння називається «Великаніч» (чеською Velikonoc, польською Wielkanoc).

А в нас – Великдень (Великий День). Існує кілька легенд стосовно походження назви. Згідно з однією (за тим же джерелом), свято Великодня налічує не менше семи тисяч років, народилося ще за дохристиянських часів, коли з неба опустилися золотий плуг і золоте ярмо, а Яр став Ярилом, богом весняних робіт і ро-

дочості. Й сховався він на землю того весняного дня, коли можна було засівати її зерном. То був Великий День хлібороба. Святий День Великдень. За іншою легендою, «Великдень називається так, бо в той час, коли Христос народився, сильно світило сонце й стояли такі довгі дні, що теперішні треба сім зложити, щоб був один тодішній. Тоді було, що як зійде сонце в неділю вранці, то заїде аж у суботу ввечері. А як роз'яли Христа – дні поменшали. Тепер тільки царські ворота в церкві стоять навстіж сім днів...» Святкують Пасху сорок днів – стільки, скільки Христос являвся учням своїм після Воскресіння. Сорокового дня Він вознісся до Бога-Отця. Перший тиждень по Великодню – найурочистіший. Отже, знову складаються сім днів в один правдивий...

СЬОМА СЕДМИЦЯ – СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ

Тиждень по квітній неділі називається білим, або чистим. Страсний тиждень – дуже суворого посту: на знак згадування страждань, що їх прийняв Ісус Христос. У понеділок і вівторок українські господа іноді опіюються ретельним прибиранням осель та пранням. У воду для миття підлог додають відвари різних

запашних трав: м'яти, звіробою, полину. Викидають старі непотрібні речі. У середу належить завершити всі роботи з благоустрою будинку та прибудинкової території. Найважливіший день білого тижня – четвер, який називається Чистим, Світлим, Великим, Страсним або ще Живним. У четвер за традицією випікають паски. Ввечері, повертаючись із

церкви, люди намагаються донести додому страсну свічку, аби вона не погасла. Страсну п'ятницю присвячують молитвам, роздумам, покаянню, це найскорботніший день церковного року. Істи можна аж після вносу плащаниці. А у великодню суботу роблять крашанки, найбільше – червоні, бо це нагадує про кров Спасителя.

спорт

МАКСИМЕНКО ЗІЙШЛА НА ПОДІУМ У БУХАРЕСТІ

Минулого уїк-енду румунська столиця приймала III етап Кубка світу з художньої гімнастики, в якому нагороди змагань виборювали 240 спортсменок із 28 країн. З Бухареста українка Аліна Максименко повернулася з двома нагородами – «сріблом» у багатоборстві та «бронзою» за вправи з булавами. У багатоборстві наша співвітчизниця пропустила поперед себе білоруску Мелітину Станюту, яка у сумі набрала 69,350 бала. Аліна до її результату не добрала 0,200 бала. Третє місце – у росіянки Дар'ї Святковської (68,900). У змаганнях з окремих предметів Максименко спромоглася здобути нагороду лише за виступ із булавами, де українка отримала від суддів 17,300 бала. А першу сходинку п'єдесталу пошани у цій дисципліні поділили Станюта і Святковська, яким судді виставили однакові оцінки (17,550).

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ВІДБУВСЯ ІІІ ПЛЕНУМ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКРАДИ ФСТ «УКРАЇНА»

СТОЛИЧНІ «УКРАЇНЦІ» ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ

Минулого тижня у столиці відбувся ІІІ пленум Київської міської ради ФСТ «Україна», на якому було підбито підсумки роботи за минулий рік і визначено основні напрями діяльності на поточний.

Володимир ПОЛЕТАЄВ

спеціально для «ПВ»

РОБОТА З ДЮСШ

Як відзначалося на засіданні, у 2012 році Київське міське фізкультурно-спортивне товариство «Україна» (далі – КМФСТ «Україна») продовжувало роботу щодо подальшої співпраці з міськими галузевими профспілками з питань масової фізичної культури, підготовки спортивного резерву в дитячо-юнацьких спортивних школах усіх типів.

Минулого року, попри значні фінансові проблеми, стабільно працювали всі 17 ДЮСШ міського ФСТ «Україна», в яких підвищують спортивну майстерність 6,6 тис. юних спортсменів. За звітний період у спортшколах організації підготовлено 4 майстри спорту України міжнародного класу, 36 майстрів спорту України, 242 кандидати у майстри спорту та спортсменів першого спортивного розряду. Понад 2,6 тис. спортсменів виконали нормативи масових розрядів. До складу збірних команд України залучено 102 вихованці ДЮСШ, у тому числі з олімпійських видів спорту – 65 осіб; неолімпійських – 32 особи; дефлемпійських видів спорту – 5 осіб. Переможцями та призерами чемпіонатів світу стали 10, а чемпіонатів Європи – 11 вихованців товариств. Понад 350 вихованців вибороли медалі чемпіонатів України.

У ДЮСШ було організовано п'ять міжнародних турнірів, проведено майже 40 змагань і турнірів з окремих видів спорту на першість міського ФСТ «Україна». На старті в цих змаганнях виїхали понад 4,5 тис. учасників, у тому числі вихованці спортивних шкіл інших товариств і відомств.

Разом з тим у роботі ДЮСШ спостерігаються певні недоліки: не дотримуються вимоги щодо наповненості навчальних груп, допуска-

ється зменшення контингенту тих, хто у них займається. Це зумовлено насамперед нестабільним і незадовільним фінансуванням роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл. При цьому постійно не виділяються кошти з Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності на основний напрям діяльності ДЮСШ – навчально-спортивну роботу. Так, минулого року було виділено лише 354,0 тис. грн, або 50 гривень на одного вихованця на рік. Не передбачено фінансування на оновлення інвентарю та обладнання, придбання спортивної форми.

ці та установ міських галузевих профспілок столиці. У її фінальній частині взяли участь понад 900 працівників трудових колективів. Переможцями й призерами виявилися команди ФОКів міських галузевих профкомів працівників агропромислового комплексу, будівництва і промбудматеріалів, зв'язку.

За підсумками огляду-конкурсу на кращу організацію фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи серед міських галузевих професійних спілок за 2012 рік переможцем визнано профспілку працівників зв'язку (голова Н. Нефьодова).

Лише 50 гривень на одного вихованця віділив минулого року Фонд соцстраху на основний напрям діяльності ДЮСШ – навчально-спортивну роботу.

СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА ЗА МІСЦЕМ ПРАЦІ

За місцем праці спортивно-масова робота організована у 112 колективах фізкультури галузевих профспілок, загальна кількість залучених до занять всіма видами фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи становить 14,3 тис. осіб. Відповідно до звітів 2012 року безпосередньо у колективах фізкультури проведено понад 155 масових фізкультурно-оздоровчих заходів, у яких узяли участь понад 10 тис. спортсменів-аматорів. КМФСТ «Україна» при підтримці профільного департаменту Київської міськдержадміністрації провело міжгалузеву спартакіаду серед працівників підприємств, організа-

Однак, як відзначалося на пленумі, лише 1,5% трудових колективів галузей промисловості мають спеціалістів, які проводять фізкультурно-оздоровчу роботу; власні змагання з доступних і популярних видів спорту в колективах фізкультури підприємств практично не проводяться, а кількість осіб, які займаються всіма видами фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи, становить менш як 5% загальної чисельності працюючих.

Покращення ситуації щодо розвитку фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в трудових колективах в основному залежить від роботодавців, профспілок, Фонду соцстраху (щодо фінансування ДЮСШ), а також унормування вітчизняного законодавства.

коротко

СПОРТИВНА ГІМНАСТИКА

ТРИ НАГОРОДИ У МОСКВІ

Минулого тижня у російській столиці проходила першість континенту зі спортивної гімнастики. Українська команда здобула у Москві три медалі.

Українці вдало стартували на змаганнях і гідно пройшли весь етап змагань. У чоловічому багатоборстві Олег Верняв став володарем бронзової нагороди, Олег Степко фінішував четвертим (абсолютним чемпіоном Європи виявився господар змагань Давид Белявський, британець Макс Вітлок виборов «срібло»). У вправах на кільцях бронзовий призер Олімпійських ігор в опорному стрибку Ігор Радівілов із підсумковою сумою 15,466 бала виборов титул чемпіона Європи, поділивши вершину п'єдесталу пошани з французом Саміром Айт Саїдом. Як зазначає офіційний сайт НОК, організаторам змагань довелось вручити ще й дві

«бронзи» – італійцю Маттео Моранді та французу Данні Пінчейро-Родрігесу (дістали від суддів по 15,433 бала). А під завісу змагань «золото» у вправах на брусах здобув Олег Степко. Чемпіон І Юнацьких Олімпійських ігор-2010 лідував у вправах на брусах після кваліфікації, а у вирішальному раунді змагань упорався зі складною комбінацією ще краще (15,766). «Срібло» виборов швейцарець Лукас Фішер, «бронза» дісталася Давиду Белявському. Здобувши дві золоті й одну бронзову нагороду, збірна України в неофіційному командному заліку посіла третю позицію, поступившись лише росіянам і британцям.

СТРИБКИ У ВОДУ

ПОВНИЙ КОМПЛЕКТ МЕДАЛЕЙ В ЕДИНБУРЗІ

У британському Единбурзі, де проходив III етап Світової серії зі стрибків у воду, українці здобули повний комплект нагород.

Багаторазовий чемпіон Європи Ілля Кваша вдруке поспіль святкував перемогу у стрибках із 3-метрового трампліна. А разом з Олексієм Пригорим Ілля здобув ще

й срібну нагороду в синхронних стрибках. Олена Федорова фінішувала третьою у стрибках із 3-метрового трампліна, поступившись лише представницям Китаю.

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ
КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
МУЗЕЙ ІСТОРІЇ КИЄВА

За підтримки Всеукраїнського благодійного фонду «Посмішка сонця», інформаційної підтримки Державної телерадіокомпанії «Всесвітня служба «УТР» та НРКУ «Українське Радіо».

Представляють фотовиставку студентів коледжу Київського національного університету технологій та дизайну «Київ та кияни».

Виставка працює з 18 квітня по 14 травня 2013 року за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 2 (Український Дім).

Аніта Цой
ПОТРАПИЛА У ЛІКАРНЮ ЧЕРЕЗ ГРИМ

Російська співачка Аніта Цой якийсь час не зважала на слабкість і дивне почервоніння на обличчі, аж поки з температурою, яка сягнула критичної позначки, її не доправили в одну із московських лікарень. Після обстеження медики поставили діагноз – алергічний контактний дерматит. А спричинив таке різке погіршення здоров'я співачки – грим, точніше специфічні компоненти і препарати, які використовуються під час його накладення. Відомо, що Аніта Цой зараз бере участь у шоу «Один в один», де герої з допомогою візажистів і косметологів повністю перевтілюються в зображуваних героїв. Інколи учасникам телепрограми доводиться довгий час перебувати у силіконовій масці, яка не дає шкірі дихати. Тож чутлива шкіра Аніти не витримала специфічних компонентів, що входять до складу гриму. Очевидно, що тепер співачці доведеться пропустити фінал програми «Один в один», попри те, що вона мала всі шанси на перемогу.

ДОЗВІЛЛЯ

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА
ПРОФСПІЛКОВИХ
ВИДАНЬ НА 2013 РІК

Вартість передплати на 2013 рік не збільшилася і становить:

газети «Профспілкові вісті» – 148,44 грн (передплатний індекс – 22152), журналу «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 65,64 грн (передплатний індекс – 22909).

ГОРОСКОП

29 квітня – 5 травня

ОВЕН
Не намагайтесь випереджати події, це тільки нашкодить. Уникайте емоційних навантажень.

ТЕРЕЗИ
До здійснення мрії – рукою подати. Зможете легко впоратися з поставленими завданнями. Ви заслужили на успіх.

ТЕЛЕЦЬ
Будьте чесними самі з собою: зараз не вдалий момент поспішати витратити кошти на ваші забаганки. Прислухайтеся до поради близьких – не слід ігнорувати їхню думку.

СКОРПІОН
Керуйте своїми емоціями. Змініть гнів на милість – і ви побачите, як усе зміниться на краще.

БЛИЗНЮКИ
Зараз не час з'ясувати стосунки з близькими. Трохи терпіння – і все налагодиться само собою. Сконцентруйтесь на роботі.

СТРІЛЕЦЬ
Поділіться проблемою з близькою людиною і вам стане легше. Не тримайте камінь на серці, усе минеться...

РАК
Перш ніж щось змінювати у своєму житті, постарайтесь зваяжати всі «за» і «проти».

КОЗЕРІГ
Останнім часом ви дуже втомлені і не приділяєте уваги власному здоров'ю. Сходіть кудись, розважтесь, погуляйте на свіжому повітрі, наберіться сил.

ЛЕВ
Не беріть близько до серця все, що кажуть про вас колеги. Вони вам заздять – пробачте їм.

ВОДОЛІЙ
Перепади настрою можуть призвести до кризи у стосунках із близькою людиною. Інколи дуже важливо не промовити зайвих слів.

ДИВА
З'явиться можливість кар'єрного зростання. Не прогайте свій шанс. Прислухайтеся до внутрішнього голосу.

РИБИ
Налаштуйтеся на позитив і не давайте волю емоціям. Змініть ставлення до подій. Не все так погано.

Фото Черкаської обласної профспілкової організації працівників соціальної сфери України

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ
І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

26 квітня – 2 травня

26 Міжнародний день інтелектуальної власності

День Чорнобильської трагедії (1986)

28 Вхід Господній у Єрусалим (Вербна неділя)

Всесвітній день охорони праці

29 Всесвітній день споріднених міст

30 140 років від дня народження Василя Юрійовича Чагоя (1873–1941), українського фізіолога

130 років від дня народження Ярослава Гашека (1883–1923), чеського письменника

1 1–2 День міжнародної солідарності трудящих

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вирийте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», майдан Незалежності, 2, м. Київ, 010142 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – північна передплата на газету «Профспілкові вісті».

ВІТАЄМО Валерія Римаря з м. Алчевськ Луганської обл., який правильно розгадав сканворд у № 16.

ДО УВАГИ ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ!
Щоб отримати північну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 16

Grid with answers: 1. МІСЦЕ, 2. ПУГ, 3. КОМАНДА, 4. ПІСНЯ, 5. КОМАНДА.

Large crossword puzzle grid with clues and images of a pug and a man.